

UNIVERZITA KARLOVA

Právnická fakulta

Phamová Minh Thu

**Ochrana designu a ochranné známky v módním
průmyslu**

Diplomová práce

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Tomáš Dobřichovský, PhD.

Katedra: Ústav práva autorského, práv průmyslových a práva soutěžního

Datum vypracování práce (uzavření rukopisu) : 30. dubna 2020

Prohlašuji, že jsem předkládanou diplomovou prací vypracovala samostatně, že všechny použité zdroje byly řádně uvedeny a že práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

Dále prohlašuji, že vlastní text této práce včetně poznámek pod čarou má 121 719 znaků včetně mezer.

Phamová Minh Thu

V Praze dne 30. 4. 2020

Poděkování:

Na tomto místě bych velmi ráda poděkovala konzultantovi mé práce JUDr. Tomáši Dobřichovskému, PhD. za ochotu a cenné rady, které mi poskytl během psaní diplomové práce. Dále bych chtěla poděkovat svým rodičům za podporu během celého studia.

OBSAH

ÚVOD	6
1 PRÁVNÍ ÚPRAVA MÓDNÍHO PRŮMYSLU	8
1.1 PRÁVO MÓDNÍHO PRŮMYSLU OBECNĚ	8
1.2 PRÁVO MÓDNÍHO PRŮMYSLU V ČESKÉ REPUBLICE	9
1.3 MÓDNÍ PRŮMYSL A DUŠEVNÍ VLASTNICTVÍ	10
2 AUTORSKÉ PRÁVO	12
2.1 POČÁTKY AUTORSKÉHO PRÁVA	12
2.2 PRÁVNÍ ÚPRAVA	14
2.3 AUTORSKÉ DÍLO	15
2.4 MÓDNÍ PRŮMYSL V AUTORSKÉM PRÁVU	17
2.5 AUTORSKÁ PRÁVA REALIZOVANÁ LICENCÍ A ZAMĚŠTNANECKÝM DÍLEM	19
2.5.1 LICENCE	19
2.5.2 ZAMĚŠTNANECKÉ DÍLO	20
3 DESIGN	21
3.1 POJEM DESIGNU	21
3.2 MÓDNÍ DESIGN	22
4 PRŮMYSLOVÝ VZOR	24
4.1 VYMEZENÍ POJMU PRŮMYSLOVÉHO VZORU	24
4.2 MEZINÁRODNÍ PRÁVNÍ ÚPRAVA	25
4.3 UNIJNÍ ÚPRAVA	27
4.3.1 NEZAPSANÝ PRŮMYSLOVÝ VZOR SPOLEČENSTVÍ	28
4.4 OCHRANA PRŮMYSLOVÝCH VZORŮ V ČESKÉ REPUBLICE	29
4.4.1 NOVOST	30
4.4.2 INDIVIDUÁLNOST	31

5	SOUBĚH OCHRANY AUTORSKOPRÁVNÍ A OCHRANY PRŮMYSLOVÝCH VZORŮ	33
6	OCHRANNÉ ZNÁMKY	35
6.1	ZÁKONNÉ PODMÍNKY	35
6.2	MEZINÁRODNÍ OCHRANNÁ ZNÁMKA	37
6.3	OCHRANNÁ ZNÁMKA EU	37
6.4	DRUHY OCHRANNÝCH ZNÁMEK V MÓDNÍM PRŮMYSLU	38
6.4.1	SLOVNÍ ZNÁMKY	38
6.4.2	OBRAZOVÉ ZNÁMKY	39
6.4.3	KOMBINOVANÉ ZNÁMKY	40
6.4.4	BARVA JAKO OCHRANNÁ ZNÁMKA	40
6.5	VŠEOBECNĚ ZNÁMÉ OCHRANNÉ ZNÁMKY	40
6.6	NOVELA ZÁKONA O OCHRANNÝCH ZNÁMKÁCH A JEJÍ DOPAD NA MÓDNÍ PRŮMYSL	42
7	NEKALOSOUTĚŽNÍ OCHRANA	44
7.1	ZVLÁŠTNÍ SKUTKOVÉ PODSTATY NEKALÉ SOUTĚŽE V MÓDNÍM PRŮMYSLU	46
7.2	TRADE DRESS	48
8	PORUŠENÍ PRÁVA DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ V MÓDNÍM PRŮMYSLU	49
	ZÁVĚR	53
	SEZNAM ZKRATEK	56
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	58
	NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE V ČESKÉM JAZYCE, ABSTRAKT V ČESKÉM JAZYCE A 3 KLÍČOVÁ SLOVA V ČESKÉM JAZYCE	66
	NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE V ANGLICKÉM JAZYCE, ABSTRAKT V ANGLICKÉM JAZYCE A 3 KLÍČOVÁ SLOVA V ANGLICKÉM JAZYCE	67

Úvod

Módní průmysl tvoří nezanedbatelnou část ekonomiky a stává se tak významným průmyslovým odvětvím. Móda nepochybně prošla obrovským vývojem a vedle funkční stránky oblečení se čím dál více klade důraz na estetičnost. Oděvní průmysl již nenaplňuje pouze základní lidskou potřebu, tedy zakrýt se a zahřát se pomocí jednoduše vytvořené zvířecí kůže a listí. V dnešní době existují různé módní styly odívání. Lidé si stylem oblékání vyjadřují svou osobnost, projevují názor na kulturu nebo se řadí k vyznavačům nových trendů. Ne nadarmo se říká, že šaty dělají člověka. Jak módní průmysl, tak i umění jsou výsledkem tvůrčí lidské činnosti. Umělci si uvědomují vysokou soutěživost a prosazení se v ekonomicky silném trhu. Z toho důvodu se zajímají o co nejefektivnější dostupné právní instituty na ochranu své tvořivosti a označení výrobku, aby bylo vynaložené úsilí a investice co nejvíce chráněny. Jde o promyšlenou investici, která garantuje zisk. Móda a umění se velmi úzce prolínají. Designéři, jako osoby pohybující se na poli obou uvedených oborů, čerpají inspiraci ke své tvorbě různě. V některých případech však nabývá inspirace těchto osob nebezpečné podoby s již existujícím dílem a výsledkem tvůrčí činnosti tak může být pouhá kopie inspirativní předlohy.¹ Důsledkem toho je ohroženo původní originální dílo autora.

Komplexní právní úprava módního průmyslu není v České republice kodifikována, neboť je zde řada právních předpisů, které v sobě obsahují relevantní zákonnou úpravu módního odvětví. Nejvýznamněji se na módním průmyslu projevuje právo duševního vlastnictví, které módním návrhářům poskytuje k ochraně vytvořeného díla řadu právních předpisů. Pokud jde o samotné výrobky a vnější vzhled, existuje ochrana průmyslových vzorů. Taktéž ochranná známka, jakožto propagační gigant, který po psychologické stránce ovlivňuje zákazníka k zakoupení zboží, má nesmírně významnou úlohu. Vedle toho lze využít i neformální nekalosoutěžní ochranu. Nejen v technologii a počítačových programech, ale i v módě dochází v posledních letech k inovaci, která je chráněna prostředky patentové ochrany. Módní průmysl prošel dlouhým vývojem. Aktuálním trendem v této oblasti je propojení značky a moderních technologií. Můžeme sledovat prolnutí klasických aspektů módy s novátorskými postupy, které mění zažité stereotypy této oblasti lidské činnosti. Revoluce v módě přichází s 3D tiskem, díky kterému si lze i oblečení vytisknout, a propojení LED světla do látky. Svět již zná

---

¹ *MÓDA VS. UMĚNÍ: Kde berou návrháři inspiraci?* www.marieclaire.cz/ [online]. BURDA INTERNATIONAL CZ, 13.1.2019 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: <https://www.marieclaire.cz/moda-vs-umeni-kde-berou-navrhari-inspiraci>.

oblečení z nanovláken² a další možnosti využití netradičních materiálů k vytvoření oděvu.³

Úvodem představí autorka této diplomové práce vznik práva módního průmyslu a jeho situaci v České republice. Dále se zmíní o hierarchii v módě a poté nastíní její efektivní řešení prostředky právní ochrany. V České republice je právní úprava módního průmyslu roztržštěná a oproti módním velmocím dle názoru autorky nepříliš probádaná. Nezisková organizace Ústav práva módního průmyslu se snaží české společnosti přiblížit tento mladý právní obor a klade si za cíl módním návrhářům a obchodníkům poskytovat vedle doporučení i právní podporu a tím rozšířit lokálně vliv práva módního průmyslu.

Nepochybně je v tomto kreativním oboru důležitý estetický aspekt, a proto je první polovina práce věnována designu a průmyslovému vzoru. Poté navazuje kapitola o ochranných známkách. I v módním průmyslu existuje soutěživé prostředí a pokud soutěžení přesáhne právem stanovenou mez, je třeba zakročit. Nekalé soutěži je věnována samostatná kapitola s dílčími skutkovými podstatami mající vztah k módnímu průmyslu. Na závěr autorka nastíní statistiku problematiky padělků v České republice za rok 2018 a 2019. Rovněž k tomu uvede různé druhy právních prostředků k jejich eliminaci.

Cílem diplomové práce je analýza všech možností právní ochrany módního průmyslu prostředky práva duševního vlastnictví. Větší prostor je věnován autorskému dílu, designu a nakonec ochranné známce v módě. Vzhledem k tomu, že na začátku roku 2019 byl novelizován zákon o ochranných známkách, budou jednotlivá novelizovaná ustanovení zmíněna v příslušné pasáži této diplomové práce. Autorka se nebude zabývat detailní procedurou přihlašování u Úřadu pro průmyslové vlastnictví.

---

² *Textil z kompozitních nanovláken zajistí příjemný chlad i v horku.* Technický týden [online]. Business Media CZ, 6. duben 2018 [cit. 2019-11-24]. Dostupné z: https://www.technickytydenik.cz/rubriky/archiv/textil-z-kompozitnich-nanovlaken-zajisti-prijemny-chlad-i-v-horku_43834.html.

³ *Móda budoucnosti? 5 hi-tech modelů, které bourají mýty o kráse.* Forbes Life [online]. Forbes, 27. října 2015 [cit. 2019-11-24]. Dostupné z: <https://www.forbes.cz/moda-budoucnosti-5-hi-tech-modelu-ktere-bouraji-myty-o-krase/>.

1 Právní úprava módního průmyslu

1.1 Právo módního průmyslu obecně

Právo módního průmyslu nepatří mezi tradiční a vertikálně uspořádané právní odvětví jako je například občanské či trestní právo, v nichž jsou právní normy hierarchicky uspořádané a mají společnou obecnou část právních norem. Obor práva módního průmyslu se stává průřezovým oborem, jelikož zasahuje do několika právních odvětví. Průřezová právní odvětví jsou typická pro moderní odvětví, která vznikala, aby reflektovala společenský a hospodářský zájem. K průřezovým odvětvím patří například právo životního prostředí, zdravotnické právo, ale i právo módního průmyslu. Odborná literatura se v souvislosti s touto problematikou zmiňuje o smíšeném právním odvětví, které zahrnuje prvky různých právních oborů.⁴ V právu módního průmyslu je zahrnuto v největší míře například právo duševního vlastnictví, daňové právo, pracovní právo a obchodní právo.

Pro bližší porozumění právu módního průmyslu je nutné poukázat na uspořádání jeho systému.⁵ Na vrcholu pomyslné pyramidy módy se objevuje *haute couture* nebo-li v českém překladu „vysoká móda“, kam patří móda v nejluxusnější podobě. Jedná se o oděvy šité na míru, k jejichž podobě se používá luxusní materiál. Výroba takového jedinečného modelu je velmi nákladná, avšak výsledkem je jedinečný a originální kousek vysoké ceny.⁶ Označení *haute couture* si mohou dovolit nárokovat pouze luxusní módní domy jako je například Chanel či Dior.⁷ Právně je bezesporu významné, že oděvy nesoucí zmíněné označení mají vysoké nároky na právní ochranu. K zákazníkovi se dostane nepochybně jedinečný model šitý na míru, do kterého módní návrhář vložil nejen maximální úsilí své tvorby, ale i kus své osobnosti.

Další oblast tvoří skupina oděvů *ready to wear*, které již nejsou šité pro konkrétního zákazníka, ale jsou vyráběny ve standardizovaných velikostech v cenově dostupné relaci

---

⁴ KNAPP, Viktor. *Teorie práva*. Vyd. 1., 3. dot. Praha: C.H. Beck, 1995. Beckovy právnické učebnice, ISBN 80- 7179-028-1, s.8.

⁵ BROWNLEES, Thomas. *How to Segment the Fashion Market*. 440 industries [online]. Italy: 440 Industries, 2019, 23. 5. 2019 [cit. 2019-08-05]. Dostupné z: <https://440industries.com/how-to-segment-the-fashion-market/>.

⁶ WADDELL, Gavin. *How fashion works: couture, ready-to-wear, and massproduction*. Ames, Iowa: Blackwell Science, 2004. ISBN 978-0632057528, str. 1.

⁷ *Český Chanel jen tak nevznikne. Proč v ČR nemáme haute couture? Ptali jsme se specialistů a Zuzany Kubíčkové* [online]. Praha: CZECHDESIGN, 2018 [cit. 2019-07-09]. Dostupné z: <https://www.czechdesign.cz/temata-a-rubriky/cesky-chanel-jen-tak-nevznikne-proc-v-cr-nemame-haute-couture-ptali-jsme-se-specialistu-a-zuzany-kubickove>.

v butikách, obchodních domech a internetových obchodech. Obvykle jsou po každé sezóně uváděny v nových kolekcích.⁸

Spodní část pyramidy, nazývaná *better fashion*, bude zahrnovat produkty pro největší část zákazníků. Do této skupiny bude nejčastěji patřit cenově dostupná konfekční móda, kopírující módní trendy luxusních značek. Mezi zástupce patří známé obchodní řetězce Zara a Topshop, jejichž produkty nebudou ve většině případů podléhat autorskoprávní ochraně, ani právní ochraně skrze ochrannou známku nebo zapsaný průmyslový vzor. Tato skupina oděvů nejčastěji čelí žalobám pro porušení autorských práv módních designérů, či výrobců luxusní módy.⁹

Vymezení skupin oděvů je podstatné z hlediska využití nejvhodnější právní ochrany, tedy jak z hlediska designu a ochranných známek, tak i z hlediska autorskoprávního.

1.2 Právo módního průmyslu v České republice

Od roku 2015 působí v České republice nezisková organizace s názvem Ústav módního průmyslu, která si klade za cíl dostat do českého povědomí právo módního průmyslu. Tato organizace se věnuje aktuálním tématům daného oboru a usiluje o rozvoj práva módního průmyslu formou odborných přednášek, konferencí a odborných publikací.¹⁰ Přestože se v českém prostředí jedná o mladý a dynamický obor, nelze mu upřít kladné výsledky ve snaze o zpřístupnění odborných informací a poskytování právního vzdělání jak módním tvůrcům a odborníkům angažujícím se v módním sektoru, tak i laické veřejnosti. Právo módního průmyslu nemá v České republice prozatím takovou popularitu jako v módních velmocích, mezi které spadá například Itálie a Francie. Nicméně je český módní průmysl na vzestupu s ohledem na stále stoupající tržby.¹¹ V roce 2018 dosáhly české oděvní společnosti zisku 56 miliard korun¹² a je

---

⁸ ARTECA. *What is the Difference Between Haute Couture and Ready to Wear?* [online]. A medium corporation, 2017, [cit. 2019-07-09]. Dostupné z: <https://medium.com/@artteca/what-is-the-difference-between-haute-couture-and-ready-to-wear-48bcd2ea1710>.

⁹ *Zara si přivlastnila cizí tvář a vyrobila tašku. Mladé designéry kopíruje běžně.* Lidovky.cz [online]. Praha: Mafra.a.s., 2017 [cit. 2019-08-04]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/byznys/firmy-a-trhy/zara-si-privlastnila-cizi-tvar-a-vyrobila-tasku-mlade-designery-kopiruje-bezne.A171023_145750_firmy-trhy_kkr.

¹⁰ *Ústav práva módního průmyslu* [online]. [cit. 2019-03-03]. Dostupné z: <http://www.upmp.cz/>.

¹¹ ŠEĎROVÁ, Kateřina. *Textilky mají za sebou nejlepší rok za posledních 12 let. Další růst zbrzdí vysoké mzdy a sílící koruna.* In: Hospodářské noviny [online]. Economia, 2018, 15.2.2018 [cit. 2019-07-10]. Dostupné z: <https://byznys.ihned.cz/c1-66050380-technickytextil-tahne-cely-obor>.

¹² VÁŇOVÁ, Michaela. *Tržby textilek rostly podeváté v řadě, prodeje překonaly 56 miliard. Zisky firem ale dusí rychle rostoucí mzdy.* Ihned.cz [online]. Praha: Economia, 2019 [cit. 2019-07-10]. Dostupné z: <https://archiv.ihned.cz/c1-66486340-textilkam-rostly-trzby-naklady-na-mzdy-ale-mnohem-rychleji>

zjevné, že módní průmysl má pozitivní vliv na českou ekonomiku a nelze mu upřít globální význam na trhu.

Módní průmysl si v současné době vydobyl významnou pozici, a z toho důvodu by měl být i řádně právně regulován. Ať už z pracovněprávního hlediska módních návrhářů spolupracujících pro módní domy, tak i z hlediska autorskoprávní ochrany modelu nebo designu. Jelikož čeští módní návrháři ambiciózně působí na mezinárodním poli módního průmyslu a tradiční oděvní společnosti expandují do ciziny, je na místě promyslet i právní ochranu s mezinárodním přesahem.¹³

1.3 Módní průmysl a duševní vlastnictví

Jak už bylo v úvodu nastíněno, je v módním průmyslu častým právním tématem právo duševního vlastnictví. Duševní vlastnictví je institutem soukromého práva. Právní předpisy duševního vlastnictví poskytují původcům výlučná práva k tomu, aby předmět duševního vlastnictví chránili, využívali a disponovali s ním nezávisle na oprávnění jiných subjektů. Okrajově se v duševním vlastnictví také vyskytují normy veřejného práva, a to v souvislosti s procesem podávání přihlášek a rozhodování ohledně právní ochrany.¹⁴ Umělci, kteří se vyskytují v módním průmyslu, vytvářejí nespočet návrhů a je potřeba řešit vlastnická práva k vytvořeným dílům. Dále je s tímto oborem spjat i institut ochranné známky.

Právo duševního vlastnictví se rozděluje na dvě skupiny – na autorské právo a na právo k průmyslovému vlastnictví, o kterých bude více pojednáno v další kapitole této práce. Autorské právo zahrnuje práva autora k autorskému dílu.¹⁵ Předmětem průmyslového vlastnictví jsou nehmotné věci, které spočívají ve výsledku tvorby či jiné činnosti, které jsou jedinečné. Jedná se tak o nehmotné věci movité. To znamená, že průmyslové vlastnictví nechrání hmotný substrát, ale nehmotný statek zachycený na hmotné věci. Hmotným substrátem může být i věc v elektronické podobě.¹⁶

---

¹³ *Pietro Filipi se staví na nohy. Nový majitel Michal Mička šíří značku v cizině.* IHNED.CZ [online]. *Economia*, 2018 [cit. 2019-03-22]. Dostupné z: <https://archiv.ihned.cz/c1-66285440-pietro-filipi-se-stavi-na-nohy-novy-majitel-marek-micka-siri-znacku-v-cizinehttps://archiv.ihned.cz/c1-66285440-pietro-filipi-se-stavi-na-nohy-novy-majitel-marek-micka-siri-znacku-v-cizine>.

¹⁴ VOJČÍK, Peter. *Teorie právní ochrany nehmotných statků*. Brno: Václav Klemm – Vydavatelství a nakladatelství, 2016, ISBN 978-80-87956-39-7, s. 17-19.

¹⁵ ČERNÁ, Stanislava, Ivana ŠTENGLOVÁ, Irena PELIKÁNOVÁ a Jan DĚDIČ. *Obchodní právo: podnikatel, podnikání, závazky s účastí podnikatele*. Praha: WoltersKluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-333-4, s.200-201.

¹⁶ ROZEHNAL, Aleš et al. *Obchodní právo*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014. Právnícké učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-524-1, s.685.

Práva k průmyslovému vlastnictví se kategorizují do tří skupin:

1. Na výsledek tvůrčí činnosti v hospodářské oblasti (průmyslový vzor, patent),
2. na ochranná označení (ochranná známka),
3. na nehmotné statky nechráněné zvláštní úpravou (nezapsaná označení, obchodní tajemství).¹⁷

V dalších kapitolách budou jednotlivě rozebrány všechny tři skupiny práva průmyslového vlastnictví. Zejména průmyslový vzor a ochranná známka mají nejčastější využití v módním průmyslu. V posledních letech jsou oděvy výsledkem technické tvůrčí činnosti na takové úrovni, že splňují předpoklady kladené na patentový vynález. Vynález schopný patentové ochrany musí být nový, průmyslově využitelný a zahrnující vynálezeckou činnost.¹⁸ V módním průmyslu se vedle autorskoprávní ochrany a ochrany průmyslových vzorů nabízí možnost patentové ochrany, pokud jsou využívány materiály, které jsou dostatečně inovativní a splňují předpoklady patentové ochrany. To lze vysvětlit na příkladu, kdy na trhu bylo představeno tílko se zateplením díky stříbrným nitím, které vedou teplo. Tílko má prohřát svaly a dokonce zmírnit bolesti zad. Vznikl oděv, jehož technická stránka je v popředí před průmyslovým vzorem. Patentová ochrana v módě je hojně využívána v USA, avšak s rozvojem módního průmyslu a s neustálou inovací se nevylučuje využití této formy právní ochrany i v ČR. Za vynálezy schopné patentové ochrany zákon vylučuje estetický výtvar, pokud je považován za předmět jako takový.¹⁹ Ve světě se dnes uděluje patentová ochrana, pokud je výsledkem technická operace, či výstup. Analogicky se patentová ochrana uděluje i na obchodní metody, pokud jsou technicky výjimečným. V současné době je možno přiznat patentovou ochranu materiálům jako je lycra, kevlar, případně i zvláštním inovativním prvkům. Patentová ochrana v módě je hojně využívána v USA, kde je patentem chráněn spíše ornament, než funkční prvek.²⁰

---

¹⁷ Viz § 2976 - § 2989 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

¹⁸ Viz § 3 zákona č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích.

¹⁹ JAKL, Ladislav. *Právní ochrana vynálezů a užitných vzorů: vypracování jejich popisů a nároků na ochranu*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Metropolitní univerzita Praha, 2011. ISBN 978-80-86855-74-5, s. 12.

²⁰ ZAROCOSTAS, John. *The role of IP rights in the fashion business: a US perspective*. WIPO [online]. 2018 [cit. 2019-04-05]. Dostupné z: https://www.wipo.int/wipo_magazine/en/2018/04/article_0006.html.

2 Autorské právo

2.1 Počátky autorského práva

Autorské právo bylo zaznamenáno již v dávné minulosti. Lidská tvořivost se přirozeně projevovala již v méně civilizované době, kdy hlavní prioritou člověka byla otázka přežití. Člověk žil v jeskyni a začal projevovat svou kreativitu tak, že vytvářel jednoduché malby na stěnách provizorního obydlí. Pod svou malbu občas připojil i symbol, kterým si označil svůj výtvar. Podle Viktora Knappa vznikala autorská díla v mladší době kamenné, kdy si lidé šili oděvy, vyráběli šperky a dostupnými prostředky je zdobili.²¹ V antické kultuře si starověcí Řekové cenili kreativního myšlení a snažili se z uměleckého nápadu něco vytěžit. Vzdělaní otroci psali knihy a přinášeli svým pánům zisky. Běžné také bylo, že autor psal na objednávku divadelní hry, ze kterých profitoval vlastník divadelních skupin. Autorovi náležela pouze odměna za napsané dílo a poté na své dílo ztrácel nárok. Až ve středověku s vynálezem knihtisku bylo jednodušší rozmnožit autorova díla a vydat je ve větším množství. Avšak otázka autorského práva nebyla řešena tak, jako je tomu v dnešní době. Autorovi náležela odměna pouze za vydaný rukopis. Ochrany se mohl většinou domáhat vydavatel knihy, neboť s vydáváním knihy byly spojeny veškeré provozní náklady. Takto rozmnožená díla se mnohdy lišila od původního díla.²² Zlomový okamžik nastal v 80. letech v 19. století, kdy řada evropských zemí přijala Bernskou úmluvu,²³ která zavedla minimální standard uznávání autorského práva na mezinárodní úrovni ve všech členských státech Úmluvy. Bernská úmluva zavedla tehdy minimální ochranu všech děl, vyjma fotografických a kinematografických děl, a to až na 50 let po smrti autora. Postupem času se ochrana rozšířila i na literární, hudební a výtvarná díla. A v neposlední řadě se vztahovala i na fotografii.²⁴ V roce 1921 přistoupilo Československo k Bernské úmluvě, a tím započala dlouhá cesta k unifikaci českého autorského práva.

---

²¹ RŮŽIČKA, Michal, Milena OPLTOVÁ, Karel KNAP a Jan KŘÍŽ. *Práva k nehmotným statkům*. Praha: Codex, 1994. ISBN 80-901185-3-4, s.19.

²² SRSTKA, Jiří, Jan BARTÁK, Tomáš DOBŘICHOVSKÝ, et al. *Aktuální otázky práva autorského a práv průmyslových: Current problems of copyright and industrial property*. Praha: Univerzita Karlova, 2018, ISBN 978-80-87975-84-8, s.3.

²³ Bernská úmluva o ochraně literárních a uměleckých děl ze dne 9. září 1886, doplněné v Paříži dne 4. května 1896, revidované v Berlíně dne 13. listopadu 1908, doplněné v Bernu dne 20. března 1914 revidované v Římě dne 2. června 1928, v Bruselu dne 26. června 1948, ve Stockholmu dne 14. července 1967 a v Paříži dne 24. července 1971.

²⁴ Tamtéž s.12-25.

Nároky na autorská práva byly v minulosti vzneseny podle čtyř teorií. Nejstarší teorií byla teorie vlastnická, která stanovila vlastnické právo autora k jím vytvořenému dílu. Vlastnická teorie byla nejstarší a panoval zde názor, že autor vlastní hmotu. K tomu mu náleželo dispoziční právo k duševnímu dílu, protože vytvořil rukopis díla. Dále k této teorii vznikaly úvahy, že autorovi náleží i myšlenka k vytvoření věci. Tato teorie zdůraznila majetkové zájmy autora a vedla k myšlence, že je nutné chránit majetkové zájmy autora. Druhá teorie se pojí se vznikem osobnostního práva autorského. Odborníci v této teorii spatřovali porušení autorského práva jako urážku na cti. Přednost zde mělo dokonce osobnostní právo původce díla nad právem majetkovým. Z této teorie vyplývalo, že autorské právo je chráněno autorovou vůlí.²⁵ Třetí teorie vycházela z koncepce majetkového autorského práva jako převoditelného. Postupem času se prosadila smíšená čtvrtá teorie, která vycházela z myšlenek původních teorií.

Autorská práva jako celek se dělí na práva osobnostní²⁶ a práva majetková.²⁷ Osobnostní právo je spojeno s osobou autora. Obsahem jsou práva obsažená v § 11. odst. 1 až odst. 3, ale také vybraná ustanovení v zákoně č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „občanský zákoník“).²⁸ Osobnostní práva je nutno odlišovat od všeobecných osobnostních práv podle § 82a násl. občanského zákoníku. V obou případech se jedná o práva samostatná a nezávislá, odlišuje je pouze věcná příslušnost soudu.²⁹ Práva osobnostní zahrnují především právo rozhodnout o zveřejnění díla, právo osobovat si autorství a právo nedotknutelnosti díla. Osobnostní práva trvají po celý život autora a zanikají až jeho smrtí. Do oblasti majetkových autorských práv patří právo dílo užít. Jak je specifikováno v § 12 odst. 4 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (dále jen „autorský zákon“), právo užít dílo znamená právo na rozmnožování, rozšiřování, pronájem, půjčování a vystavení díla či jeho sdělování veřejnosti. Majetkové právo trvá po celý život autora a není-li stanoveno jinak,

---

²⁵ SRSTKA, Jiří, Jan BARTÁK, Tomáš DOBŘICHOVSKÝ, et al. *Autorské právo a práva související: vysokoškolská učebnice*. 2. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2019. Student. ISBN 978-80-7502-386-5, s.11-12.

²⁶ Viz § 11 a násl. zákona č. 121/2001 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů.

²⁷ Viz § 12 tamtéž.

²⁸ Viz § 2382 a § 2385 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

²⁹ CHALOUPKOVÁ, Helena. *Autorský zákon: komentář*. 5. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-671-5, s.31-32.

pokračuje dalších následujících sedmdesát let po jeho smrti.³⁰ Poté se dílo stává volným.³¹ Takové dílo je možno užívat volně, avšak je třeba respektovat osobnostní práva autora. Po smrti autora si nikdo nesmí přivlastnit jeho autorství k dílu, snižovat hodnotu díla. Pokud bylo u díla obvykle uváděno jméno autora, musí tomu tak zůstat i nadále.

Kromě zmíněných osobnostních a majetkových práv je na účel autorského práva nahlíženo odlišně. Angloamerická koncepce vychází ze zájmu veřejnosti a autorovi poskytuje pouze omezenou ochranu, která je převoditelná. Kontinentální koncepce je zastáncem přirozenoprávního postoje, kde je předmětem ochrany autor, jehož práva jsou nepřevoditelná.³²

2.2 Právní úprava

Za základní autorskoprávní mezinárodní smlouvu je považována výše zmíněná Bernská úmluva, která zavedla minimální principy autorskoprávní ochrany a požadavek vzájemného uznávání práv. Důležité je také zmínit mezinárodní úmluvu Světové organizace duševního vlastnictví (WIPO)³³ týkající se autorskoprávní ochrany v digitální oblasti a dále Dohodu o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (TRIPS),³⁴ kde je kladena pozornost na usnadnění obchodního využití nehmotných statků. V současné době autorské právo reflektuje směrnici EU a je harmonizováno s komunitárním právem. V unijní rovině stojí za zmínku Směrnice Evropského parlamentu a Rady o dodržování práv duševního vlastnictví,³⁵ která si klade za cíl přiblížit právní systém tak, aby byla zajištěna vysoká, rovnocenná a stejnorodá úroveň vnitřního trhu.

Normy českého autorského zákona mají podporovat uměleckou a vědeckou tvůrčí činnost, uznat majetková práva autora, poskytnout právní rámec pro investici do díla, stejně tak jako podpořit i osobnostní zájmy autora. Právní normy upravují také vztah autora a jeho právních nástupců k dílu. Dále obsahují nárok autora k dílu, jeho obsah, převoditelnost, či nepřevoditelnost

---

³⁰ Viz § 27 zákona č. 121/2001 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů.

³¹ Viz § 28 tamtéž.

³² SRSTKA, Jirí, Jan BARTÁK, Tomáš DOBŘICHOVSKÝ, et al. *Autorské právo a práva související: vysokoškolská učebnice*. 2. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2019. Student. ISBN 978-80-7502-386-5, s.11.

³³ Vyhlášeno pod č. 32/2002Sb. a č.48/2002 Sb.

³⁴ Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví, příloha 1 C Dohody o zřízení světové obchodní organizace (WTO), sdělení MZV č. 191/1995 Sb.

³⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady o dodržování práv duševního vlastnictví č.2004/48/ES ze dne 29. dubna 2004.

díla a také následky porušení autorského práva. Předmětem autorského práva je autorské dílo, které je nehmotné, ale musí být hmotně materializováno v jakkoliv lidskými smysly vnímatelné podobě.³⁶

Český autorský zákon má pramen práva v ústavním pořádku České republiky. Součástí ústavního pořádku je Listina základních práv a svobod a Usnesení předsednictva národní rady č.2/1993.³⁷ Ustanovení chránící tvůrčí činnost je zejména čl. 34. odst.1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listiny“), znějící: „*Práva k výsledkům tvůrčí duševní činnosti jsou chráněna zákonem.*“. Stejně tak je ústavním zákonem podle čl. 15 zaručena *svoboda vědeckého bádání a umělecké tvorby*. Nelze opomenout ani čl. 11 Listiny o právu vlastnit majetek v souvislosti s majetkovým právem autora, ať už se jedná o nakládání autorského díla v hmotné podobě nebo o pouhou nehmotnou věc. Vedle majetkových práv autora nelze opomenout osobnostní práva, kde si například autor osobuje autorství k dílu, právo dílo užít takovým způsobem, aby se nesnížila jeho hodnota, a tím chránit čest autora. Ochrana autorovy důstojnosti, cti, dobrého jména je zakotvena v čl.10 Listiny.³⁸

Česká republika má oproti jiným evropským státům ojedinělé ústavněprávní zakotvení ochrany výsledků tvůrčí duševní činnosti.³⁹ České autorské právo je založeno na zásadě teritoriality. Podle této zásady se autorskoprávní ochrana řídí právem státu, kde se uplatňuje právo na ochranu. Při styku České republiky s mezinárodním prvkem mají prolomit zásadu teritoriality mezinárodní smlouvy. V České republice jsou mezinárodní smlouvy součástí právního řádu, a podle čl. 10 Ústavy mají dokonce aplikační přednost před zákonem. Stanoví-li mezinárodní smlouva něco jiného než zákon, je aplikováno znění mezinárodní smlouvy.

2.3 Autorské dílo

Předmět autorského díla je v § 2 odst. 1 autorského zákona vymezen jako: „*(...)dílo literární a jiné dílo umělecké a dílo vědecké, které je jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora a je vyjádřeno v jakékoli objektivně vnímatelné podobě včetně podoby elektronické(...)*“. Autorské dílo musí kumulativně splnit tři pojmové znaky. Prvním znakem je druh díla, které je charakterizováno jako dílo literární, umělecké nebo vědecké. Za druhé jde

---

³⁶ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30.4. 2007, sp.zn. NS 30 Cdo 739/2007.

³⁷ Viz čl. 3 zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky.

³⁸ KOUKAL, Pavel. *Autorské právo, public domain a lidská práva*. Brno: Masarykova univerzita, 2019. ISBN 978-80-210-9279-2, s.334.

³⁹ Viz tamtéž s.334-335.

o tvůrčí činnost autora a o jedinečnost díla. Posledním znakem je vyjádření díla v jakékoliv objektivně vnímatelné podobě. Autorské dílo je vyjádřeno jak slovem, písmem, náčrtem, skicou nebo i jinou vnímatelnou formou, například skrze barvu, tvar, světlo či model. V kontinentálním právním systému není podmínkou zachytit dílo na hmotném substrátu. Podle českého autorského práva je dostačující, pokud je autorské dílo vyřčeno a je pro určitou část veřejnosti srozumitelné (Brailovo písmo).⁴⁰ Zda jsou v konkrétním případě splněny pojmové znaky, určuje výlučně soud.⁴¹

Jelikož je tvůrčí činností nadán člověk, je subjektem autorského práva pouze fyzická osoba.⁴² Výsledek tvůrčí činnosti autora tvořený duševní kreativitou je spojen s osobou autora, jedná se o autorovy duševní plody a zároveň o jedinečnost díla. Aby autorské dílo bylo jedinečné, požaduje se tu znak originality ve smyslu statistické jedinečnosti a opakovatelnosti.⁴³ Statistická jedinečnost vylučuje z autorskoprávního pohledu možnost, aby autorskoprávní ochranu požívala dvě totožná díla. V jedinečném díle je zahrnuta nejen osobitost autora, ale i prvek originality díla.⁴⁴

Předmětem ochrany je výsledek autorova díla tvořeného duševní kreativitou. Tvůrčí činnost je úzce spojena s osobou autora, proto se jedná o jedinečnost a nezaměnitelnost osobitého charakteru. Autorský zákon výslovně uvádí zásadu jedinečnosti tvůrčí činnosti autora,⁴⁵ což znamená ochranu vyjádření jeho myšlenky, nikoliv samotné myšlenky. Zajisté se tak jedná o jedinečný výsledek tvůrčí duševní činnosti autora a o projev jeho individuality. Pokud autor myšlenku zhmotní do určité věci, je hmotná věc součástí autorského práva. Mezinárodní smlouvy nestanoví právní definici individuality díla (originality), tu ponechávají jednotlivým členským státům, což má za následek rozdílné pojetí autorskoprávní individuality díla.⁴⁶

---

⁴⁰ TELEC, Ivo. *Autorský zákon: komentář*. 2., upravené vydání. V Praze: C.H. Beck, 2019. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-748-4, s.125-126.

⁴¹ Srov. rozsudek NS ve věci 5 Tdo 815/2009 ze dne 26. 6. 2009.

⁴² Viz § 5 zákona č. 121/2001 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů.

⁴³ SRSTKA, Jiří, Jan BARTÁK, Tomáš DOBŘICHOVSKÝ, et al. *Aktuální otázky práva autorského a práv průmyslových: Current problems of copyright and industrial property*. Praha: Univerzita Karlova, 2018, ISBN 978-80-87975-84-8, s.72-73.

⁴⁴ TELEC, Ivo. *Autorský zákon: komentář*. 2., upravené vydání. V Praze: C.H. Beck, 2019. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-748-4, s.17-19.

⁴⁵ Viz § 5 odst.1 zákona č. 121/2001 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů.

⁴⁶ Srov. rozsudek NS ve věci sp.zn. 30 Cdo 739/2007 ze dne 30. dubna 2007.

2.4 Módní průmysl v autorském právu

Stěžejní otázkou je, zda lze na vzniklý oděv nahlížet jako na autorské dílo. Autorský zákon v § 2 uvádí demonstrativní výčet děl, kam lze subsumovat dílo módního průmyslu pod jednu z kategorií, a tou jsou díla užitého umění. V 19. století byla autorským právem chráněna pouze díla hudební, literární a výtvarná, postupem času se rozšířila i na díla fotografická a kinematografická. V průběhu 20. století došlo ke změně vnímání autorských děl a postupně se rozšiřoval počet děl k ochraně. Teprve od účinnosti prvorepublikového autorského zákona (zákon č. 218/1926 Sb.) přibyla možnost chránit díla užitého umění.⁴⁷ U díla užitého umění je účelem zabezpečit běžné životní potřeby, například šperk nebo různé oděvy a obuv.⁴⁸

U oděvu je prvním krokem splnit požadavek praktického užití. Poté nastupuje druhý krok, a tím je tvůrčí činnost. Autor do zpracování oděvu vnáší své názory, myšlenky, reakci na kulturní a sociální aspekty stejně jako autor při psaní knihy. Samotný oděv nesplňuje podmínku ochrany autorského práva, jelikož bez tvůrčí činnosti nesplňuje jedinečnost předmětného díla. Umělec v módě dává najevo svou osobnost, a tak mohou vznikat díla neobvyklá a těžko prakticky využitelná. Stěžejním prvkem je zde estetičnost.⁴⁹ Autor na oděvu tvoří stejně jako když malíř vytváří obraz na plátně. Autorskoprávní ochrana nemusí být nutně udělena na celé dílo, může se vztahovat i na jeho část. Pod autorskoprávní ochranu může patřit spona na botě nebo knoflík na kabátě. Dokonce i na návrh nebo na nedokončené dílo se nahlíží jako na předmět ochrany. Ačkoliv samotná myšlenka není předmětem ochrany, jde zde o hmotné vyjádření autorovy tvůrčí činnosti, které spadá pod autorskoprávní ochranu.

Jak bylo zmíněno výše, ochrana autorského práva vzniká ve chvíli, kdy je dílo vyjádřeno v objektivně vnímatelné podobě. V módním průmyslu může být dílo autora zachyceno na fotografii trička, potisku oblečení, nebo jen na malém kousku oděvu. V módě je velmi problematické vymezit znak originality, tedy jedinečnost autorova díla. Módní průmysl má tendenci se přizpůsobit sezóně. Nepochybně se tedy jedná o dynamický obor, v jehož případě je problematické určit, co je jedinečné a splňuje náležitosti autorského díla.

Módní díla podléhající autorskoprávní ochraně splňují požadavek jedinečnosti pouze za předpokladu, že jde o luxusní oděvy a doplňky, které jsou šity na zakázku. Nejčastěji jde

---

⁴⁷ KOUKAL, Pavel. *Právní ochrana designu - průmyslové vzory, autorská díla*. Praha: WoltersKluwer ČR, 2012. Právní monografie. ISBN 978-80-7357-886-2, s.92-93.

⁴⁸ TELEČEK, Ivo. *Autorský zákon: komentář. 2., upravené vydání*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-748-4, s.31.

⁴⁹ HAUNEROVÁ, Klára, Vladimíra KHELEROVÁ a Zuzana ŠIMONOVSKÁ. *Fashion management*. Praha: Grada, 2019. ISBN 978-80-271-2113-7, s. 121.

o modely s vysokým podílem ruční práce, které jsou vyrobeny pro individuální klientelu. Jedná se o *haute couture*, kterou si mohou dovolit většinou movití zákazníci.⁵⁰ Autorský zákon přímo v § 8 odst. 2 uvádí, že za autora se nepovažuje osoba, která ke vzniku díla přispěla technickou radou, administrativou nebo poskytnutím dokumentačního materiálu. Nebo dokonce ten, kdo dal autorovi k dílu podnět. Není neobvyklé, že módní domy oslovují známé umělce, aby s nimi spolupracovali a vytvářeli limitované kolekce. *Haute couture* proslavil například umělec Zika Ascher svým designérským talentem. Ascherovy kolekce prezentovaly módní domy jako je Dior, YSL a Balenciaga. K těmto umělcům patří nepochybně autorská práva a rozsah spolupráce by měl být podrobně upraven v licenční smlouvě s dohodnutou výší odměny. Smyslem autorskoprávní ochrany je podpořit uměleckou tvořivost bez ohledu na to, jaké úsilí umělec do díla investoval. Není tedy rozlišováno, zda ho k tvorbě vedly osobnostní nebo majetkové zájmy.

Oblast majetkových práv se v praxi umělce projevuje nejzřetelněji, protože se jí dotýká většina sporů v České republice nebo v zahraničí.⁵¹ Jak už bylo zmíněno, k základnímu majetkovému právu patří také právo dílo užit.⁵² Umělci si nejčastěji zachovávají autorství prostřednictvím poskytování licencí. Specifické v módním průmyslu je, že se jedná o uměleckou oblast. Rozlišuje se zde tedy autorské dílo jako nehmotná věc a jeho nosič (model oděvu), který je v hmotné entitě, která nijak nesouvisí s majetkovým právem autora k nehmotné věci.⁵³ K převodu majetkových práv autora dochází konstitutivně. Nabyvatel licencí získává určitá oprávnění bez toho, aby poskytovatel licence svá majetková práva pozbyl. Někdy je tento proces nazýván „propůjčení“ majetkových práv.⁵⁴

---

⁵⁰ *Nejdražší kabelka roku 2018 vyjde na 3,8 milionu dolarů. Luxury guru* [online]. Praha: Millennium CZ, 2018, 12.2.2018 [cit. 2019-09-26]. Dostupné z: <https://www.luxuryguru.cz/moda/nedrazsi-damske-kabelky-hrmes-birkin>.

⁵¹ ŠTĚPÁNÍKOVÁ, Markéta. *Vybrané otázky z art práva*. Brno: Masarykova univerzita, 2017. Spisy Právnické fakulty Masarykovy univerzity ; svazek č. 593. Řada teoretická. Scientia. ISBN 978-80-210-8679-1, s. 52.

⁵² Viz § 12 odst. 4 zákona č. 121/2001 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů.

⁵³ Viz tamtéž s. 53.

⁵⁴ SRSTKA, Jirí, Jan BARTÁK, Tomáš DOBŘICHOVSKÝ, et al. *Autorské právo a práva související: vysokoškolská učebnice*. Praha: Leges, 2017. Student (Leges). ISBN 978-80-7502-240-0.

2.5 Autorská práva realizovaná licencí a zaměstnaneckým dílem

2.5.1 Licence

Obecná úprava licence je obsažena v § 2358 a násl., v § 2371 - § 2386 občanského zákoníku. Jedná se o závazkový vztah, který přetrvává společně s výlučným právem autora. Ke změně vlastnického práva k daného předmětu nedochází, v tomto případě dochází k převodu nehmotného statku. To vede k povinnosti autora strpět zásah do díla třetí osobou, a to v rozsahu, který stanoví licenční smlouva.⁵⁵ Autor, tedy vlastník, si s nabyvatelem licence sjedná rozsah oprávnění k výkonu práva, za kterou se nabyvatel zavazuje k peněžitému plnění. Vlastník předmětu licenční smlouvy má na výběr uzavřít výhradní, nebo nevýhradní licenci. V případě výhradní licence není možné poskytnout licenční plnění dalším osobám. U nevýhradní licence může vlastník vykonávat vlastnická práva a tím pádem poskytovat licenci i třetí osobě. Převážně v oděvním průmyslu jde o otázku obchodní úspěšnosti a konkurenční výhody, jelikož se vyrábí nespočet doplňků k prodeji. Uzavírání licenčních smluv může být výhodné nejen pro vlastníka, ale i pro nabyvatele licence. Osoby rozdílné od autora mohou disponovat dostatečným přehledem o módních trendech a výrazně obohatit produkci. Cenová výhoda vznikne u obou stran, a proto může licenční výroba přinést i vyšší zisk. Na vývoji a produkci doplňku se poskytovatel licence většinou nepodílí, ale může v licenční smlouvě vymezit určité podmínky. V rámci módního průmyslu se licence sjednává nejčastěji u doplňkových produktů, jako jsou parfémy, brýle a různé módní doplňky, které vyrábějí jiné subjekty. Příkladem mohou být spolupráce luxusních módních domů s módními řetězci k tvorbě limitovaných kolekcí. Takto učila například Stella McCartney s Adidasem.⁵⁶

V autorském právu nejsou žádné veřejné seznamy licenčních smluv. Naopak některé zvláštní předpisy v oblasti průmyslových práv vyžadují zápisy licenční smlouvy do registru vedený u ÚPV.⁵⁷ Zápis do veřejného seznamu má zvýšit jistotu třetím stranám jednajícím v důvěře ve správnost a úplnost údajů.

---

⁵⁵ MACEK, Jiří. § 2358 [Základní ustanovení]. In: HULMÁK, Milan, BEDNÁŘ, Václav, BEZOUŠKA, Petr, BOHMAN, Ludvík, DOBROVOLNÁ, Eva, DOLEŽAL, Tomáš, ELEK, Štefan, HANDLAR, Jiří, HAVEL, Bohumil, HORÁK, Pavel, CHALOUPKOVÁ, Helena, KABELKOVÁ, Eva, KASÍK, Petr, KOTÁSEK, Josef, LIŠKA, Petr, MACEK, Jiří, ONDREJOVÁ, Dana, PETROV, Jan, PIHERA, Vlastimil, SEDLÁČEK, Dušan, SEDLÁČEK, Pavel, SELUCKÁ, Markéta, SIMON, Pavel, SVOBODA, Lukáš, TRUBAČ, Ondřej, VÍTOVÁ, Blanka, WAWERKOVÁ, Magdalena. Občanský zákoník VI. Závazkové právo. Zvláštní část (§ 2055–3014). 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2014, s.597

⁵⁶ HAUNEROVÁ, Klára, Vladimíra KHELEROVÁ a Zuzana ŠIMONOVSKÁ. *Fashion management*. Praha: Grada, 2019. ISBN 978-80-271-2113-7, s.185.

⁵⁷ Srov. § 44 zákona č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách a o změně zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích),

2.5.2 Zaměstnanecké dílo

V módním průmyslu je běžné, že návrhář uzavře pracovní poměr se společností, která zde vystupuje v roli zaměstnavatele. Ze strany zaměstnavatele přichází podnět k vytvoření díla od zaměstnance, který je nadán tvůrčí schopností. Zaměstnanci neboli autorovi vznikají výhody, mezi které patří menší náklady. Zaměstnanec má dále k dispozici zázemí s přístroji, pomůckami a různorodými materiály. Odvedenou prací zaměstnance vzniká zaměstnavateli autorské dílo, přestože je autorem vytvořeného díla zaměstnanec. Zaměstnavateli, který musí respektovat zvláštní úpravu vyplývající z autorského zákona, náleží onen výsledek zaměstnance. Jak už bylo v předešlých kapitolách zmíněno, osobnostní práva náleží zaměstnanci jako autorovi, jelikož jsou tato osobnostní práva spjata s fyzickou osobou a nemůže se jich vzdát. Zaměstnanecké dílo a majetková práva vztahující se k němu upravuje přímo autorský zákon v § 58, podle něhož může zaměstnavatel postoupit výkon práv třetí osobě pouze se svolením autora, ledaže k němu dochází při převodu obchodního závodu. Zaměstnanci náleží ‘pouze‘ finanční odměna za odvedenou práci. Právní předpisy speciálně upravují práva a povinnosti tvořivého zaměstnance na jedné straně a zaměstnavatele na straně druhé v ustanovení § 58 autorského zákona, podpůrně v zákoníku práce a v občanském zákoníku. Smrtí nebo zánikem zaměstnavatele, který oprávněně vykonával majetková práva k dílu a nemá právního nástupce, přechází tato oprávnění ze zákona na autora.⁵⁸

Zákon pomyslel i na situaci, kdy zaměstnavatel zanedbává majetková práva k zaměstnaneckému dílu. Za takových okolností má autor právo požadovat, aby mu byla udělena licence, ledaže existuje závažný důvod k jejímu odmítnutí. V krajním případě může licenci nahradit soudní rozhodnutí.⁵⁹

---

ve znění pozdějších předpisů a viz. § 39 zákona č. 207/2000 Sb. o ochraně průmyslových vzorů a o změně zákona č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁸ TELEC, Ivo. *Autorský zákon: komentář*. 2., upravené vydání. V Praze: C.H. Beck, 2019. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-748-4, s.646-657.

⁵⁹ CHALOUPKOVÁ, Helena. *Autorský zákon: komentář*. 5. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-671-5, s.II04 an.

3 Design

3.1 Pojem designu

V módním průmyslu, kde má estetická stránka v prvé řadě vizuálně zaujmout zákazníka, má design významnou úlohu. Designově zajímavý výrobek má mnohem větší šanci, že ho zákazník upřednostní před průměrně vypadajícím produktem. Avšak definovat jednotně design je velmi složité, proto neexistuje jednotný pojem. Design je nejen vnější vzhled oděvů, flakonu parfému, ale i podoba propagační stránky. Design používáme při hodnocení předmětů, které jsme schopni vnímat zrakem.⁶⁰ Nemusí být zachycen na hmotném předmětu v tom smyslu, že je vnímán dalšími lidskými smysly, například hmatem. Designem může být i webová stránka. Vnější vzhled má zásadní vliv na vnímání uměleckých výtvorů a na následné chování lidí v hospodářské sféře. Design má nejen upoutat svým estetickým zjevem, ale také plnit užitnou funkci,⁶¹ která bude sloužit k propagaci činnosti hospodářských subjektů či produktů. Důležitým prvkem je spojení designu s užitnou funkcí, proto je zde omezení pro designéra a jeho tvorbu. Od počátku je limitován tím, k jakému účelu je výrobek používán.⁶² Designově zajímavý výrobek zaujme zákazníka nejen po estetické stránce, ale dokáže jej také odlišit od konkurence.

Světová organizace duševního vlastnictví (WIPO) definuje průmyslový design jako „*Ornamentální a estetický aspekt výrobku a skládá se zbud' z trojrozměrných prvků, jako je tvar nebo z dvourozměrných prvků, jako jsou vzory, linie nebo barvy.*“⁶³ Z právního hlediska se jedná o průmyslový vzor. „*Průmyslovým vzorem je vzhled výrobku nebo jeho části, spočívající zejména ve znacích linií, obrysů, barev, tvaru, struktury nebo materiálů výrobku samotného, nebo jeho zdobení.*“⁶⁴

Design je z hlediska teorie duševního vlastnictví definován jako nehmotný statek, který se dá členit na dvě základní kategorie. První kategorií jsou ideje statické a druhou ideje dynamické.

---

⁶⁰ KOUKAL, Pavel. *Právní ochrana designu - průmyslové vzory, autorská díla*. Praha: WoltersKluwer ČR, 2012. Právní monografie. ISBN 978-80-7357-886-2, s.6.

⁶¹ Viz § 5 odst. 1, § 7 odst.1 zákona č. 207/2000 Sb. o ochraně průmyslových vzorů a o změně zákona č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů ve spojení s KOUKAL, Pavel. *Právní ochrana designu-průmyslové vzory, autorská díla*. Praha: WoltersKluwer ČR, 2012. ISBN 978-80-7357-886-2, s.7.

⁶² KOUKAL, Pavel. *Právní ochrana designu - průmyslové vzory, autorská díla*. Praha: WoltersKluwer ČR, 2012. Právní monografie. ISBN 978-80-7357-886-2, s.6-7.

⁶³ Dostupné z //www.wipo.int/designs/en/.

⁶⁴ Viz § 2 odst.1 tamtéž.

Design se podle právního výkladu bude kategorizovat do idejí statických, neboť je vždy zachycen na hmotném předmětu.⁶⁵

U nehmotných statků existují dvě formy právní ochrany. Zprv se jedná o formu odpovědnostní, k níž lze zařadit právní ochranu proti nekalé soutěži. V druhém případě jde o forma výlučných neboli absolutních práv. Práva k duševnímu vlastnictví, která spadají do druhého případu, se člení na první skupinu autorských práv a práva související s autorským právem. Druhou skupinu tvoří práva k výsledkům tvůrčí duševní činnosti a průmyslová práva na označení. Podstatou výlučných či absolutních práv je zákaz neoprávněného nakládání s nehmotným statkem, není-li sjednána licenční smlouva od vlastníka.⁶⁶ Právo tak poskytuje designu ochranu skrz autorského práva, pokud bude design splňovat definiční znaky autorského díla. V úvahu přichází také ochrana poskytnutá skrz ochrannou známku a průmyslový vzor. Důležité je zde zmínit, že u designu chráněného průmyslovým vzorem je předmětem ochrany pouze tvůrčí složka, nikoliv vzhled, který vyplývá z technické povahy předmětu. Technické provedení není součástí právní ochrany designu.⁶⁷

Design se kategorizuje do několika druhů. Podle toho, v jakých předmětech je inkorporován, můžeme rozlišit druh designu.

3.2 Módní design

Pro módní průmysl bude nejzásadnější zmínit módní design, avšak nevylučují se ani další druhy designu, například produktový (elektronická zařízení navržená v hodinkách) nebo grafický design (logo). Vnější vzhled hraje v módním průmyslu významnou roli. Při tvorbě módního designu je oceněno nadání, představitivost, znalost materiálů a trendů, neboť role módního návrháře zde hraje klíčovou roli a jeho tvůrčí složce je nutno poskytnou právní rámec. Módní návrhář působí buď pod vlastní značkou, nebo se na tvorbě designu podílí pod jménem obchodního domu. Pro módní gigant české oděvní značky Pietro Filipi kupříkladu pracuje i několik proslulých designérů.⁶⁸

---

⁶⁵ KOUKAL, Pavel. *Právní ochrana designu - průmyslové vzory, autorská díla*. Praha: WoltersKluwer ČR, 2012. Právní monografie. ISBN 978-80-7357-886-2, s.12.

⁶⁶ Viz tamtéž s.16-19.

⁶⁷ Viz § 10 odst. 1 zákona č. 207/2000 Sb. o ochraně průmyslových vzorů a o změně zákona č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁸ *Grand designérka Drápalová spolupracuje se značkou Pietro* [online]. Praha: MAFRA, 2018 [cit. 2019-03-02]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/relax/design/se-znackou-pietro-filipi-spolupracuje-grand-designerka-drapalova.A180313_120153_ln-bydleni_ape.

Z hlediska právní ochrany je podstatné zmínit Dohodu TRIPS čl. 25. odst. 2., ve které je požadována ochrana textilních vzorů a možnost splnění povinnosti prostřednictvím právní ochrany průmyslových vzorů nebo skrz autorskoprávní ochranu. O módních trendech je známo, že se neustále mění a nejvhodnější formou ochrany je nezapsaný průmyslový vzor, o němž bude níže pojednáno. Následně se v módním průmyslu také nabízí možnost registrovat si design formou známkoprávní⁶⁹ a nebo jako autorskoprávní ochranu⁷⁰.

---

⁶⁹ Např. poziční ochranná známka podle novely zákona č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách.

⁷⁰ Viz § 2 odst.1 zákona č. 121/2001 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů.

4 Průmyslový vzor

4.1 Vymezení pojmu průmyslového vzoru

Nejznámější forma právní ochrany designu je poskytnuta prostřednictvím průmyslového vzoru.⁷¹ Pojem „vzor“ se používal v historii a měl za význam „formy“ pro průmyslovou výrobu užitných předmětů. V běžné řeči je využíván pojem „design“, který je využíván zákonodárci na Slovensku.⁷² Podobně je tomu u průmyslového vzoru Společenství, který je v anglickém jazyce přeložen jako „Community design“.⁷³ Narozdíl od vynálezů a užitných vzorů nechrání technická řešení, ale pouze zevnějšek a jeho estetický vjem. Tím se liší od patentového práva a práva k užitému vzoru, jelikož se právo k průmyslovému vzoru vztahuje pouze na estetickou stránku, která spočívá zejména ve znacích linií, obrysů, barev, tvaru, struktury nebo materiálů výrobku samotného, nebo jeho zdobení.⁷⁴ Cíl je primárně zaměřen na estetický aspekt, kde technická řešení tvoří zanedbatelnou hodnotu.⁷⁵ Podle názoru OHIM je průmyslový vzor vždy způsobilý k ochraně, pokud by technický aspekt u výrobku nebyl určujícím kritériem. Primární roli hraje estetický prvek. Pokud by technický prvek vyčníval a průmyslový vzor by mu ustupoval, nelze takovému výrobku poskytovat ochranu průmyslovým vzorem.⁷⁶ Oproti právní ochraně autorského díla neexistuje sjednocená právní ochrana. Žádná mezinárodní smlouva neurčuje konkrétní požadavek na právní ochranu, která by smluvní státy zavazovala. Mezi členskými státy vznikají rozdíly ohledně právní úpravy průmyslového vzoru.⁷⁷

---

⁷¹ KOUKAL, Pavel. *Právní ochrana designu - průmyslové vzory, autorská díla*. Praha: WoltersKluwer ČR, 2012. Právní monografie. ISBN 978-80-7357-886-2, s.25.

⁷² Zákon č.444/2002 Z.z., o dizajnoch.

⁷³ Čl. 1 odst. 1 Nařízení Rady (ES) č. 6/2002 ze dne 12. prosince 2001 o (průmyslových) vzorech Společenství v anglickém znění.

⁷⁴ Viz § 2 odst. 1 zákona č. 207/2000 Sb. o ochraně průmyslových vzorů a o změně zákona č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů.

⁷⁵ HORÁČEK, Roman, Karel ČADA a Petr HAJN. *Práva k průmyslovému vlastnictví*. 3., doplněné a přepracované vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Academia iuris. ISBN 978-80-7400-655-5, s.257.

⁷⁶ Rozhodnutí OHIM ze dne 10. 5. 2010 (věc R 690/2007-3).

⁷⁷ KOUKAL, Pavel. *Právní ochrana designu - průmyslové vzory, autorská díla*. Praha: WoltersKluwer ČR, 2012. Právní monografie. ISBN 978-80-7357-886-2, s.26.

4.2 Mezinárodní právní úprava

K této podkapitole by bylo vhodné zmínit, že vyhlášené mezinárodní smlouvy, k jejichž ratifikaci dal Parlament souhlas a jimiž je Česká republika vázána, jsou součástí právního řádu. Pokud by mezinárodní smlouva stanovila něco jiného než zákon, použije se mezinárodní smlouva.⁷⁸ Pro průmyslový vzor se jedná zejména o následující: Pařížská unijní úmluva,⁷⁹ Bernská úmluva o ochraně literárních a uměleckých děl (dále jen „Bernská úmluva“),⁸⁰ Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví z roku 1994 (dále jen „Dohoda TRIPS“)⁸¹ a nakonec Haagská úmluva.⁸²

Pařížská unijní úmluva zavazuje členské státy chránit průmyslový vzor na svém území. Tato úmluva stanovila v čl. 1 odst. 2, že předmětem průmyslového vlastnictví je průmyslový vzor. Z čl. 5 quinquies pak vyplývá: „*Průmyslové vzory a modely budou chráněny ve všech unijních zemích.*“ Zákon o ochraně průmyslových vzorů na rozdíl od Pařížské úmluvy nerozlišuje vzory a modely, ale zavedla jednotný pojem.⁸³ S ohledem na rozdílnost národních úprav, nestanovuje Pařížská úmluva formu ochrany průmyslového vzoru. Členským státům ponechala v tomto směru volnost, ale určitý právní režim je stanoven. Jde zejména o zákaz diskriminace na základě státní příslušnosti⁸⁴ a zvláštní ochranu na průmyslových výstavách.⁸⁵

Bernská úmluva upravuje v první řadě problematiku autorských práv. Úmluva výhradně zajišťuje autorskoprávní ochranu a v rámci toho rozlišuje pojem díla užitého umění chráněné autorským právem a ostatní díla chráněná průmyslovými vzory. Aby dílo užitého umění spadalo

---

⁷⁸ Viz čl. 10 zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky.

⁷⁹ Pařížská úmluva na ochranu průmyslového vlastnictví ze dne 20. 3. 1883 (vyhláška č. 64/1975 Sb., ve znění vyhlášky č. 81/1985 Sb.).

⁸⁰ Bernská úmluva o ochraně literárních a uměleckých děl z roku 1886, ve znění revizí – Revidovaná úmluva bernská – RÚB (vyhláška č. 133/1980 Sb.).

⁸¹ Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (sdělení ministerstva zahraničních věcí č. 191/1995 Sb.).

⁸² Haagská dohoda o mezinárodním přihlašování průmyslových vzorů a modelů ze dne 6. 11. 1925, revidovaná v Londýně ze dne 2. 6. 1934 a v Haagu dne 28. 11. 1960. Dodatky jsou ujednána v Monaku ze dne 18. 11. 1961 a Doplňkovým ujednáním ze Stockholmu ze dne 14. 7. 1971, změněné v roce 1979.

⁸³ Důvodová zpráva k návrhu zákona č. 207/2000 Sb., o ochraně průmyslových vzorů.

⁸⁴ Viz čl. 2 Pařížské úmluvy na ochranu průmyslového vlastnictví ze dne 20. 3. 1993 (vyhláška č. 64/1975 Sb., ve znění vyhlášky č. 81/1985 Sb.).

⁸⁵ Viz čl. 11 tamtéž.

pod dílo autorského práva, musí se jednat o dílo umělecké. Požadavek na umělecké dílo ponechává členským státům volnou ruku.⁸⁶ V rámci práva módního průmyslu splňuje požadavek pro autorskopravní ochranu umělecké dílo „(...)které je jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora a je vyjádřeno v jakékoli objektivně vnímatelné podobě včetně podoby elektronické, trvale nebo dočasně, bez ohledu na jeho rozsah, účel nebo význam(...)“⁸⁷ Mimo unikátních děl z *haute couture* sem patří i díla potřebná pro denní potřebu s umělecké ztvárněním. V této souvislosti se nazývají jako díla užitého umění. Z odborné literatury pod dílo užitého umění spadají i oděvní modely a šperky.⁸⁸

Podmínku a délku ochrany průmyslových vzorů určuje Dohoda TRIPS. Stěžejní pro oděvní průmysl je čl. 25 odst. 2 ohledně požadavku na konkrétní formu ochrany. Členové si mohou právní ochranu u textilních vzorů využít úpravu o průmyslových vzorech nebo o autorských právech.⁸⁹ Dohoda TRIPS je ke smluvním stranám benevolentnější u voleb formy ochrany průmyslových vzorů, avšak u textilních vzorů nabízí výjimečně autorskopravní ochranu nebo ochranu průmyslových vzorů.⁹⁰

Pro ochranu průmyslového vzoru je patrně nejvýznamnější Haagská dohoda,⁹¹ která upravuje podmínky pro mezinárodní přihlašování průmyslových vzorů a modelů. Haagská dohoda podstatným způsobem zjednodušila přihlašovací proces podání přihlášky průmyslového vzoru, a to tak, že se podává na jediném místě, kterým je přímo Mezinárodní úřad WIPO. Žádost o zápis může podat jak fyzická, tak i právnická osoba. Podání mezinárodní přihlášky má stejný účinek jako proces přihlášení národní cestou. Ačkoliv Česká republika není členem Haagské dohody, jsou zapsané průmyslové vzory chráněné Haagským systémem díky členství v EU. V roce 2006 Rada EU stala členem organizace Ženevského aktu Haagské dohody.

---

⁸⁶ KOUKAL, Pavel. *Právní ochrana designu - průmyslové vzory, autorská díla*. Praha: WoltersKluwer Česká republika, 2012. Právní monografie (WoltersKluwer ČR), ISBN 978-80-7357-886-2, s. 29 ve srov. s čl. 2 odst. 1 a čl. 2 odst. 7 Bernské úmluvy.

⁸⁷ Viz § 2 zákona č. 121/2001 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů.

⁸⁸ TELEEC, Ivo, TŮMA, Pavel. § 2 [Autorské dílo]. In: TELEEC, Ivo, TŮMA, Pavel. *Autorský zákon*. 2. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2019, s.7.

⁸⁹ Viz čl. 25 odst. 2 Dohody TRIPS.

⁹⁰ KOUKAL, Pavel. *Právní ochrana designu - průmyslové vzory, autorská díla*. Praha: WoltersKluwer ČR, 2012. Právní monografie. ISBN 978-80-7357-886-2, s.11.

4.3 Unijní úprava

Rozdílná právní úprava duševního vlastnictví v EU by byla považována za narušení jednotného vnitřního trhu EU. V roce 1991 vydala Evropská Komise Zelenou knihu o právní ochraně průmyslových vzorů, v níž představila cíle pro harmonizaci a unifikaci práva průmyslových vzorů. Výsledkem úsilí bylo přijetí směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/71/ES o právní ochraně průmyslových vzorů (dále jen „Směrnice 98/71/ES“) a následně nařízení Rady (ES) č.6/2002/ES o průmyslových vzorech (dále jen „Nařízení 6/2002“).⁹² Směrnice 98/71/ES se vztahuje pouze na ochranu zapsaných průmyslových vzorů.⁹³ Směrnice 98/71/ES dále stanovuje členským státům povinnost režim ochrany *sui generis*, v němž bude docházet k zápisům průmyslového vzoru.⁹⁴ Ve vztahu k souběhu právní ochrany průmyslových vzorů a autorského práva ponechává členským státům volnou ruku pro určení podmínek autorskoprávní ochrany.⁹⁵ Nařízení 6/2002/ES unifikuje národní úpravu a poskytuje ochranu jak zapsaným průmyslovým vzorům, tak i nezapsaným průmyslovým vzorům. Hlavním cílem Nařízení 6/2002/ES je jednotná ochrana průmyslového vzoru s jednotným účinkem pro celou EU. Výjimkou tohoto systému ochrany tvoří licence, které mohou být platné na území celého Společenství, nebo pouze na území konkrétních členských států. Výhrada se vztahuje pouze na zapsané průmyslové vzory, neboť z nezapsaných průmyslových vzorů Společenství je pouze obranou proti kopírování průmyslového vzoru. Nezapsanému vzoru nevyplývají další práva, kromě práv k udělení souhlasu k užití.⁹⁶

EU má velký vliv na právní regulaci ochrany průmyslového vzoru. O tom svědčí i počet přihlášek zapsaných průmyslových vzorů.⁹⁷ Výhodou komunitárního systému ochrany průmyslových práv je možnost ochrany nezapsaných průmyslových vzorů Společenství, která nabízí levnější a rychlejší proceduru. Nezapsaný průmyslový vzor je chráněn od okamžiku, kdy je zpřístupněn veřejnosti způsobem stanoveným podle zmíněného nařízení.⁹⁸ Nařízení 6/2002/ES

---

⁹² KOUKAL, Pavel. *Zákon o ochraně průmyslových vzorů: komentář*. Praha: WoltersKluwer, 2015. Komentáře (WoltersKluwer ČR). ISBN 978-80-7478-929-8, s.27-28.

⁹³ Viz čl. 16 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/71/ES ze dne 13. října 1998 o právní ochraně (průmyslových) vzorů.

⁹⁴ Viz tamtéž s.28.

⁹⁵ KOUKAL, Pavel. *Právní ochrana designu - průmyslové vzory, autorská díla*. Praha: WoltersKluwer ČR, 2012. Právní monografie. ISBN 978-80-7357-886-2, s.48.

⁹⁶ Viz tamtéž s.83-84

⁹⁷ Za rok 2018 přijato celkem 93 492 přihlášek, o rok později celkem 96 898 přihlášek. Dostupné z https://euipo.europa.eu/tunnelweb/secure/webdav/guest/document_library/contentPdfs/about_euipo/the_office/statistics-of-community-designs_en.pdf

⁹⁸ Viz čl. 1 Nařízení Rady (ES) č. 6/2002 ze dne 12. prosince 2001 o (průmyslových) vzorech Společenství.

stejně jako u české právní úpravy v zákoně o průmyslových vzorech stanovuje dvě kritéria pro zápis, tedy novost a individuální povahu. Dále je zápis vzoru podmíněn formálním administrativním řízením na základě podané přihlášky a zaplacením poplatků.

4.3.1 Nezapsaný průmyslový vzor Společenství

V právu módního průmyslu je pro návrháře mnohem výhodnější institut nezapsaného průmyslového vzoru. Jak už bylo zmíněno, módní průmysl je velmi dynamický a v krátkém časovém horizontu vyprodukuje množství vzorů, které po čase vystřídá jiný vzor. Limitovaná ochrana nezapsaného průmyslového vzoru je optimální pro dynamická odvětví, mezi které patří nepochybně móda. Kvůli častému udávání nových trendů a výměně sezónních kolekcí nemá smysl registrovat každý model oděvu jako zapsaný průmyslový vzor. Nezapsaný průmyslový vzor je chráněn, splňuje-li současně podmínku novosti a individuální povahy a k tomu zpřístupnění vzoru veřejnosti. Na zpřístupněný vzor veřejnosti se hledí, pokud byl zveřejněn, oznámen vystaven nebo použit v obchodní činnosti nebo jiným způsobem uveden ve veřejnou známost tak, že během normálních obchodních činností mohly tyto události vejít ve známost v odborných kruzích činných v EU a specializovaných v daném oboru. Pro módní průmysl představuje zpřístupnění veřejnosti například módní přehlídka nové kolekce nebo zveřejnění produktu v módním časopisu. Právní ochrana nezapsaného průmyslového vzoru trvá tři roky ode dne zveřejnění v rámci Společenství. Tříletou dobu nelze po jejím uplynutí prodloužit.⁹⁹

Nezapsaný průmyslový vzor je založen na neformálním principu, do jisté míry se podobá autorskoprávní ochraně. Oproti autorskoprávní ochraně se zde nevyžaduje tvůrčí duševní činnost nebo originalita.¹⁰⁰

Zásadním rozdílem mezi zapsaným a nezapsaným unijním vzorem jsou vlastnická práva. Zatímco u zapsaného vzoru se jedná o výlučné právo vlastníka jej užívat a bez souhlasu jej třetí osoba nesmí užívat, tak u nezapsaného vzoru je ochrana poskytnuta pouze v případě, pokud napadené užití vychází z padělání kopírovaného vzoru.¹⁰¹ Nezapsaný průmyslový vzor může být napaden pro neplatnost pouze u soudu pro průmyslový vzor Společenství.

---

⁹⁹ KOUKAL, Pavel, ČERNÝ, Miroslav, CHARVÁT, Radim. *Zákon o ochraně průmyslových vzorů*. Komentář. Praha: WoltersKluwer, a.s., 2015, ISBN 978-80-7478-929-8, s.30-31.

¹⁰⁰ KOUKAL, Pavel. *Právní ochrana designu - průmyslové vzory, autorská díla*. Praha: WoltersKluwer ČR, 2012. Právní monografie. ISBN 978-80-7357-886-2, s.42.

¹⁰¹ HORÁČEK, Roman, Karel ČADA a Petr HAJN. *Práva k průmyslovému vlastnictví*. 3., doplněné a přepracované vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Academia iuris. ISBN 978-80-7400-655-5, s.292.

4.4 Ochrana průmyslových vzorů v České republice

Zákon č.207/2000 Sb., o ochraně průmyslových vzorů a o změně zákona č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně průmyslových vzorů“), je výsledkem implementace směrnice 98/71/ES. Zákon o ochraně průmyslových vzorů poskytuje ochranu zapsanému průmyslovému vzoru. Průmyslové vzory, které splňují zákonem stanovené podmínky, zapíše Úřad průmyslového vlastnictví (dále jen „ÚPV“) do rejstříku průmyslových vzorů, a tím vznikne přihlašovatelovi vlastnické právo k průmyslovému vzoru. Mezi základní požadavky pro zápis patří znak novosti a individuálnosti.¹⁰² Obě kritéria musí být splněna současně. Znak individuální povahy se posuzuje z pohledu informovaného uživatele. U novosti není naopak dána konkrétní osoba, která by ji dokázala zhodnotit. Navíc toto kritérium zaručuje přihlašovatelovi právo přednosti před přihláškou pozdější.¹⁰³ Dále ÚPV zkoumá, zda je průmyslový vzor v souladu s dobrými mravy, veřejným pořádkem¹⁰⁴ a zda koliduje se starším průmyslovým vzorem.¹⁰⁵ V České republice je režim ochrany založen na registračním principu s věcným průzkumem zápisné způsobilosti.¹⁰⁶ V praxi to probíhá tak, že ÚPV prověří u každé přihlášky průmyslového vzoru, zda jsou splněny formální a věcné požadavky pro získání právní ochrany. Pokud by přihláška obsahovala nedostatky, je přihlašovatelovi dána lhůta k jejich odstranění. K uvedeným požadavkům je třeba zohlednit i negativní kritéria, a to vyloučení vzhledových znaků technického předurčení a vzájemného propojení¹⁰⁷. To znamená, že se u módního produktu posuzuje v největší míře estetika, nikoliv technické řešení. Například co se týče halenky, nebudou předmětem průmyslového vzoru technická kritéria halenky jako věci se třemi otvory pro rukávy a krk, ale její barevné provedení a ozdobení spočívající ve výsledku tvůrčí činnosti.

---

¹⁰² Viz §3 zákona č. 207/2000 Sb. o ochraně průmyslových vzorů a o změně zákona č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰³ Viz čl. 6 Nařízení Rady (ES) č. 6/2002 ze dne 12. prosince 2001 o (průmyslových) vzorech Společenství.

¹⁰⁴ Viz čl. 22 tamtéž.

¹⁰⁵ Viz § 8 zákona č. 207/2000 Sb. o ochraně průmyslových vzorů a o změně zákona č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰⁶ Viz 37 odst. 6 tamtéž.

¹⁰⁷ HORÁČEK, Roman, Karel ČADA a Petr HAJN. *Práva k průmyslovému vlastnictví*. 3., doplněné a přepracované vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Academia iuris. ISBN 978-80-7400-655-5, s.21.

¹⁰⁷ Viz § 7 zákona č. 207/2000 Sb. o ochraně průmyslových vzorů a o změně zákona č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů.

Vlastník průmyslového vzoru má výlučné právo užívat vzor a zabránit v užívání třetím osobám. Výjimkou z užívání třetí osobou je možnost sjednání licenční smlouvy s vlastníkem. Ochrana je poskytována po dobu pěti let ode dne podání přihlášky.¹⁰⁸ Vlastník má opakovanou možnost prodloužení vzoru na dalších pět let, až na celkovou dobu dvaceti pěti let.

Průmyslová práva jsou spojena s principem publicity, což znamená uveřejnění vzoru ve věstníku. Vlastník zapsaného průmyslového vzoru má taktéž právo na vlastnictví, i pokud se objeví uživatel, který průmyslový vzor již předtím využíval.¹⁰⁹ Přihlášky jsou kategorizovány podle Locarnské dohody¹¹⁰ do systému tříd a podtříd.

V České republice neexistuje úprava nezapsaného vzoru, ale právní předpisy EU tuto možnost připouští. Návrháři mají možnost uplatnit zmíněnou formu ochrany. Režim ochrany nevzniká na základě registrace průmyslového vzoru u zápisného úřadu a uplatňuje se zde zásada neformálnosti. Ochrana nezapsaného průmyslového vzoru je unijně upravena v Nařízení 6/2002/ES.

V našem právním řádu nenalezneme výslovnou úpravu právní ochrany průmyslového vzoru v módním průmyslu. Na danou oblast se aplikuje obecné ustanovení obsažené v zákoně o ochraně průmyslových vzorů.

4.4.1 Novost

Objektivním kritériem pro posouzení novosti průmyslového vzoru je neexistence shodného vzoru před nabytím práva přednosti zpřístupněné veřejnosti. Za shodný vzor se považují takové vzory, které se odlišují mezi sebou nepodstatně.¹¹¹ Do rejstříku Úřad pro ochranu průmyslového vlastnictví nezapíše vzor, který je již shodný s jiným zapsaným vzorem v České republice. Pro účel posuzování novosti se průmyslový vzor zpřístupňuje veřejnosti zápisem do rejstříku nebo je vystaven v obchodě. Avšak zpřístupnění třetí osobě pod výslovnou podmínkou důvěryhodnosti nelze považovat za zpřístupnění veřejnosti.¹¹²

---

¹⁰⁸ Viz § 11 zákona č. 207/2000 Sb. o ochraně průmyslových vzorů a o změně zákona č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰⁹ Viz čl. 22 Nařízení Rady (ES) č. 6/2002 ze dne 12. prosince 2001 o (průmyslových) vzorech Společenství.

¹¹⁰ Locarnská dohoda o zřízení mezinárodního třídění průmyslových vzorů a modelů (vyhláška ministerstva zahraničních věcí č.209/1992 Sb.).

¹¹¹ HORÁČEK, Roman, Karel ČADA a Petr HAJN. *Práva k průmyslovému vlastnictví*. 3., doplněné a přepracované vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Academia iuris. ISBN 978-80-7400-655-5, s.268.

¹¹² Viz § 6 zákona č. 207/2000 Sb. o ochraně průmyslových vzorů a o změně zákona č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů.

Požadavek kritéria novosti pro módní průmysl se jeví jako problematický z důvodu častého střídání módních kolekcí a trendů. Aby průmyslový vzor splnil podmínku novosti, musí se jednat o původní a nový vzor, musí se tak odlišovat od známých vzorů a kombinací známých znaků vzorů.¹¹³ Touto problematikou se zabýval odvolací senát OHIM.¹¹⁴ Zde se vyskytl spor mezi společností Crocs a Holey Soles. Společnost Crocs byla původním autorem a prodejcem gumových bot s dírami připomínajícími dřeváky, které se proslavily i v České republice. Společnost Crocs se dostala do sporu se společností Holey Soles, taktéž vyrábějící nebezpečně totožné gumové boty. Spor započal tím, že si společnost Crocs podala žádost o zápis průmyslového vzoru, ke které vznesla námitku společnost Holey Soles. Jádrem sporu byla otázka ohledně kritéria novosti a individuálnosti. Společnost Holey Soles namítala, že gumové sandále vyráběné společností Crocs připomínají u informovaného uživatele jejich boty, dále tvrdila, že jediné odlišující kritérium by byl pásek přes patu, které sandále od Crocs mají. Odvolací senát se přiklonil k argumentům společnosti Holey Soles a rozhodl, že pásek přes patu není průmyslovým vzorem. Informovaný uživatel bude pásek vnímat jako část příslušenství, kterou nemusí ani využívat. Nebude jej brát jako významný prvek u bot a nelze jej označit jako průmyslový vzor.

4.4.2 Individuálnost

Druhý ze základních požadavků na ochranu průmyslového vzoru je individuální povaha. Oba výše uvedené znaky musí být splněny kumulativně, aby byl průmyslový vzor předmětem ochrany. Jak plyne ze Směrnice 98/71/ES, toto kritérium bylo stanoveno z důvodu odlišení právního režimu ochrany od technického řešení, to znamená od ochrany patentů a užitných vzorů.¹¹⁵

Průmyslový vzor má individuální povahu, jestliže celkový dojem, který vyvolává u informovaného uživatele, se liší od celkového dojmu, který byl zpřístupněn veřejnosti přede dnem podání přihlášky nebo přede dnem práva přednosti.¹¹⁶ Při kritickém zhodnocení individuální povahy průmyslového vzoru není důležité, že se nový průmyslový vzor liší od staršího v detailech,

---

¹¹³ Viz čl. 25 Dohody TRIPS.

¹¹⁴ Rozhodnutí Odvolacího senátu OHIM ze dne 26. března 2010 R 9/2008-3 Crocs, INC. proti HOLEY SOLES HOLDINGS LTD. Dostupné z: <https://oami.europa.eu/eSearchCLW/>.

¹¹⁵ Green Paper on the Legal Protection of Industrial Design (June 1991) III/F/5131/91 – EN.

¹¹⁶ Viz § 5 zákona č. 207/2000 Sb. o ochraně průmyslových vzorů a o změně zákona č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů.

ale musí se jednat o celkový dojem z obou vzorů.¹¹⁷ Preambule v bodě 14 Nařízení 6/2002 stanoví, že se celkový dojem musí významně lišit, avšak více se o tom Směrnice nezmiňuje. O významném odlišení nehovoří ani zákon o ochraně průmyslových vzorů. Z rozhodnutí ÚPV vyplývá, že při posuzování individuálních znaků se musí vycházet z toho, zda se jedná o znaky podstatné, nebo nepodstatné – například detaily, které se na celkovém dojmu nijak nepodílejí.¹¹⁸

Z pohledu autorky diplomové práce je velmi obtížné stanovit u módy znak novosti a individuálnosti. Jelikož má oděv v první řadě splnit účel, je velmi obtížné stále přijít na trhu s novými návrhy. Alespoň u znaku individuálnosti ÚPV vymezuje nepodstatné znaky jako detaily, které mohou, byť v malém měřítku, vyzdvihnout módní trend na vyšší úroveň.

---

¹¹⁷ HORÁČEK, Roman, Karel ČADA a Petr HAJN. *Práva k průmyslovému vlastnictví*. 3., doplněné a přepracované vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Academia iuris. ISBN 978-80-7400-655-5, str. 270-271.

¹¹⁸ Rozhodnutí ÚPV PVZ 2010-38201.

5 Souběh ochrany autorskoprávní a ochrany průmyslových vzorů

V předchozích kapitolách bylo zmíněno, že ochrana autorskoprávní začíná okamžikem vytvoření díla, a to jeho vyjádřením ve formě umožňující její poznání. Na rozdíl od ochrany zapsaného průmyslového vzoru je zde princip neformálnosti, protože absentuje podávání přihlášky u autoritativního orgánu, opětovné podávání žádosti o prodloužení ochrany a zaplacení správního poplatku. Ochrana zapsaného průmyslového vzoru vzniká na základě formálního principu, tedy zápisem do rejstříku. U průmyslového vzoru je výjimkou z principu formálnosti nezapsaný průmyslový vzor. V takovém případě právní ochrana počíná ode dne, kdy vejde vzor ve známost širší veřejnosti na území EU. Požadavek na právní ochranu autorského díla a průmyslového vzoru je odlišný, ale k souběhu může dojít.

Souběh ochrany nastává v případě, že se výrobek, který je autorským dílem, překrývá s ochranou poskytnutou prostřednictvím průmyslového vzoru. Právní řád připouštěl možnost takového souběhu ochrany duševního vlastnictví. Unijní právo se s touto možností vypořádává ve směrnici 98/71/ES přímo ve čl. 16, kde je souběh autorskoprávní a průmyslově právní ochrany umožněn.¹¹⁹ Směrnice se dále zmiňuje o možnosti právní ochrany prostřednictvím autorského práva.¹²⁰ U průmyslového vzoru se nabízí dvojitý režim právní ochrany, a to oddělená ochrana autorskoprávní a ochrana průmyslovým vzorem, nebo může dojít k jejímu souběhu. Vztah průmyslového práva k autorskému právu byl v minulosti výslovně uveden i v § 78 zákona č. 84/1972 Sb.,¹²¹ ze kterého vyplývá, že *je-li předmět přihlášky průmyslového vzoru vytvořen užitím díla chráněného podle autorského práva, vztahuje se na užití takového vzoru pouze předpis průmyslově právní ochrany.*¹²² V současné době je paralelní ochrana upravena na vnitrostátní úrovni v § 105 autorského zákona a v § 1 odst. 1 a odst. 2 zákona o ochraně průmyslových vzorů. Souběžná ochrana se prolíná u děl užitého umění, napříkladu šperků, oděvů, nábytku. Pokud průmyslový vzor vnímatelný v hmotné podobě (například stehy na oděvu) je považovaný za umělecké dílo a je jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora, dostává se mu souběžné ochrany

---

¹¹⁹ Viz čl. 16 Směrnice 98/71/ES „*Ustanoveními této směrnice nejsou dotčena žádná ustanovení práva Společenství nebo právních předpisů dotyčného členského státu týkající se nezapsaných práv k (průmyslovému) vzoru, ochranných známek nebo jiných označení, patentů a užitných vzorů, typografických znaků, občanskoprávní odpovědnosti nebo nekalé soutěže.*“

¹²⁰ KOUKAL, Pavel. *Právní ochrana designu - průmyslové vzory, autorská díla*. Praha: WoltersKluwer ČR, 2012. Právní monografie. ISBN 978-80-7357-886-2, s. 48.

¹²¹ Zákon č. 84/1972, Zákon o objevech, vynálezech, zlepšovacích návrzích a průmyslových vzorech.

¹²² HORÁČEK, Roman, Karel ČADA a Petr HAJN. *Práva k průmyslovému vlastnictví*. 3., doplněné a přepracované vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Academia iuris. ISBN 978-80-7400-655-5, s.255.

jak autorského práva, tak i ochrany jako průmyslového vzoru.¹²³ V České republice je souběh dvojí ochrany možný, pokud předmět splní podmínky pro oba typy ochrany.

Systém oddělené právní ochrana autorského práva a průmyslového vzoru se vyskytuje například v USA. Při této právní úpravě je výrobek užitého umění, ke kterému by se řadil i výrobek z módního průmyslu, považovaný za umělecké dílo spadající do autorskopravní ochrany, kterou ale nelze vztáhnout na celkový vzhled módního produktu. Tím se vylučuje ochrana průmyslovým vzorem.¹²⁴

Výše byl uveden souběh autorského práva a průmyslového vzoru. Nyní se autorka zaměří, zda je souběžná ochrana hojně vyskytovaným prostředkem pro módní průmysl. U obou úprav je nutné splnit kritérium novosti, jedinečnost, což je velmi obtížně splnitelné u oděvů. V módním průmyslu je možné využít souběžnou ochranu, ale dle názoru autorky se nepodaří aplikovat takovou ochranu u každého módního výrobku. Vzhledem k tomu, že ochrana autorského práva vzniká automaticky a dílo musí být zároveň jedinečným výsledkem autora, splňuje tuto ochranu *haute couture*. U *haute couture* je móda splývající se s uměním. Móda je sice v obecném vnímání velice proměnlivá a s ohledem na opakující se trendy je velmi obtížné každou módní sezónu vymyslet nové vzory. Reálně se jen kombinují již opakující se stěžejní prvky z minulosti a je velmi těžké přijít s něčím úplně novým. Je skoro nemožné, aby každý kus oděvu byl jedinečným kouskem. Ochrana skrz průmyslový vzor je příznačná více pro skupinu *ready to wear*. V této skupině jsou ve velkém množství vyráběny kusy oblečení, které zajisté nesplňují předpoklad pro autorské právo. Dalo by se shrnout, že souběžná ochrana autorského práva a průmyslového vzoru je v módním průmyslu podle autorky možná, ale velmi poskrovnu. Aby oděv byl projevem kreativity a jedinečným autorovým duševním výtvozem, je někdy velmi nelehký cíl.

---

¹²³ Viz § 2 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů.

¹²⁴ KOUKAL, Pavel. *Souběh ochrany průmyslových vzorů s ochranou autorskopravní a známkopravní*. Praha, 2007. Disertační práce. Právnická fakulta Masarykovy univerzity. 2019-09-09.

6 Ochranné známky

6.1 Zákonné podmínky

Pojem ochranná známka není v právu jednotný. Ve Velké Británii se používá termín „obchodní známka“ stejně jako v právu Evropského společenství a v dokumentech WIPO a WTO. V českém úředním znění se v Pařížské unijní úmluvě vyskytuje pojem „tovární a obchodní známka“. V českých právních předpisech byl pojem „ochranná známka“ prvně užit v zákoně č.8/1952 Sb. o ochranných známkách a chráněných vzorech a je užíván v aktuálním zákoně č. 441/2003 Sb. o ochranných známkách (dále jen „zákon o ochranných známkách“).¹²⁵

Tradičně ochranná známka slouží k ochraně výrobců k označení výrobku či služeb na trhu.¹²⁶ Zavedená ochranná známka ve spojitosti se známým produktem znamená záruku a úspěch zboží na trhu. Představuje určitou jistotu pro zákazníka, co se týče kvality, vlastnosti a popularity daného výrobku. V současné době se ochranná známka zdá být dobrým propagačním prvkem a zároveň i jistotou pro zákazníka. Její hlavní funkcí je identifikace, neboť rozlišuje výrobky a služby. Ochranná známka jednak poslouží ke snadnější identifikaci výrobku a zároveň pomáhá výrobcí budovat dobrou pověst výrobku, a tím ho odlišit od podobných výrobků vyráběných konkurencí. Výrobce vynaloží nemalé finanční prostředky a úsilí k propagaci a budování úspěšné ochranné známky. Z toho důvodu je pochopitelná snaha ochrannou známku registrovat a právně chránit. Je logické, že ochranná známka nemůže existovat sama o sobě, ale je vždy spojována s konkrétním výrobkem nebo s určitou službou.

Ochranné známky jsou předmětem průmyslových práv podřazeným skupině práva na označení. Mezi práva na označení patří kromě ochranných známek i zeměpisná označení (označení původu). Zatímco ochranná známka plní rozlišovací funkci, označení původu a zeměpisná označení garantují kvalitu a specifickou vlastnost výrobku pocházejícího z určité oblasti.¹²⁷

Ochranná známka má obrovský význam pro obchodní společnosti a v mnohých případech může mít i větší ekonomickou hodnotu než samotný podnik.¹²⁸ Je třeba známku správně

---

¹²⁵ HORÁČEK, Roman, Karel ČADA a Petr HAJN. *Práva k průmyslovému vlastnictví*. 3., doplněné a přepracované vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Academia iuris. ISBN 978-80-7400-655-5, s.6.

¹²⁶ Viz tamtéž s.8.-9.

¹²⁷ KOUKAL, Pavel. *Zákon o ochranných známkách: komentář*. Praha: WoltersKluwer, 2017. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-762-2.

¹²⁸ *Nejcennější značkou světa zůstává Apple. Microsoft odsunul Coca-Colu na čtvrté místo.* www.zpravy.aktualne.cz [online]. 2017 [cit. 2019-02-23]. Dostupné

používat a zajistit právní ochranu zápisem do rejstříku ochranných známek. Ze zápisu do rejstříku jsou vyloučena označení, která nespĺňují legální definici ochranné známky a nemají rozlišovací způsobilost.

Pro zápis do rejstříku ochranných známek musí ochranná známka splňovat kritérium rozlišovací způsobilosti. Na rozlišovací způsobilosti označení stojí základní funkce ochranné známky, a to funkce rozlišovací.¹²⁹ Pro rozlišovací způsobilost nestačí, aby se ochranná známka lišila od známého označení, ale musí být originální z hlediska formy i obsahu. Musí být unikátní pro konkrétní označené zboží. Obecně se při rozlišovací způsobilosti bere v úvahu, jak označení působí jako celek s přihlédnutím k povaze přihlášeného výrobku. Zde nestačí odlišit se od známého označení. Je potřeba, aby označení bylo originální formou a obsahem a jeho osobité znaky dokázaly individualizovat výrobek, který jím má být označen. Označení má rozlišovací způsobilost v případě, že je konkrétní spotřebitel schopen rozlišit výrobek pocházející od konkrétního zdroje. Každé přihlášené označení se posuzuje z hlediska průměrného spotřebitele.¹³⁰

V praxi dochází k používání pojmu *značky a ochranné známky*. Obzvláště v módním průmyslu bývá pojem značka zaměňována s ochrannou známkou podléhající právní regulaci. Terminologie je třeba rozlišit z důvodu právní ochrany. Značka je nechráněné označení, která označuje, a tím i vzájemně odlišuje výsledky lidské činnosti. Ochranná známka je užším pojmem, je tedy značkou, která splňuje zákonné podmínky pro zápis do rejstříku ochranných známek a používá právní ochranu daného státu.¹³¹ Podmínky pro vznik ochranné známky stanovuje zákon o ochranných známkách.

S ochrannými známkami souvisí i domény. Zjednodušeně se jedná o adresy webových stránek složené z unikátního názvu a TLD.¹³² V právu módního průmyslu nejčastěji dochází k registraci domény, při níž dochází k parazitování na pověsti známých módních značek a návrhářů. Na těchto doménách jsou uzavírány obchody s padělkami a módní návrhář přichází o značný zisk. Parazitující domény nejčastěji využívají jména módních návrhářů či oficiální

[z:https://zpravy.aktualne.cz/ekonomika/nejcennejsi-znackou-sveta-zustava-apple-microsoft-odsunulco/r~3fd24190a44811e78dfa0025900fea04/?redirected=1550948781](https://zpravy.aktualne.cz/ekonomika/nejcennejsi-znackou-sveta-zustava-apple-microsoft-odsunulco/r~3fd24190a44811e78dfa0025900fea04/?redirected=1550948781).

¹²⁹ KOUKAL, Pavel. *Zákon o ochranných známkách: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-762-2.

¹³⁰ Rozhodnutí ÚPV ve věci O-186725 ze dne. 28. 6. 2004.

¹³¹ HORÁČEK, Roman, Karel ČADA a Petr HAJN. *Práva k průmyslovému vlastnictví*. 3., doplněné a přepracované vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Academia iuris. ISBN 978-80-7400-655-5, s.6-7.

¹³² Top level domain. V ČR je TLD například CZ.

webovou stránku s drobnými změnami, např. guccishoponline.org.¹³³ V České republice neexistuje zvláštní zákon zabývající se pouze právní úpravou domén. Zde je opět využíván zákon o ochranných známkách, případně lze využít ochranu podle ustanovení o nekalé soutěži.

6.2 Mezinárodní ochranná známka

Ochranná známka se podle principu teritoriality vztahuje na konkrétní území, ve které byla zapsána a poskytnuta ochrana. Z toho hlediska se rozlišuje mezinárodní, národní a ochranná známka EU. Přihláška ochranné známky podaná u Úřadu průmyslového vlastnictví (dále jen „ÚPV“) a poté zapsaná do rejstříku ochranných známek je platná pouze na území České republiky. Pokud by si vlastník chtěl přihlásit ochrannou známku a zajistit jí ochranu i v zahraničí, má možnost si zažádat o mezinárodní zápis ochranné známky. Podanou žádost odešle ÚPV poté Mezinárodnímu úřadu WIPO. Zapsanou ochrannou známku lze přihlásit u ÚPV jako mezinárodní ochrannou známku na základě dvou mezinárodních smluv, v nichž je Česká republika smluvní stranou. Jedná se o Madridskou dohodu o mezinárodním zápisu ochranných známek¹³⁴ a Protokol k této dohodě.¹³⁵ Doba mezinárodní ochrany se stanoví na deset let s možností obnovy na dalších deset let. Prvních pět let je mezinárodní ochranná známka závislá na podmínce zápisu v České republice. Jestliže ve lhůtě pěti let od data mezinárodního zápisu dojde k zániku ochranné známky, postrádá tím její majitel právo na mezinárodní zápis.¹³⁶

6.3 Ochranná známka EU

Řízení o zápisu ochranné známky EU probíhá před EUIPO se sídlem ve španělském Alicante. Výhodou je, že prostřednictvím jedné přihlášky a jednoho řízení je získána známkoprávní ochrana na celém území EU. Ochranná známka získala unitární charakter ve smyslu, že může být zapsána, převedena, zrušená nebo prohlášena za neplatnou pro celé území

---

¹³³ ŠIMONOVSKÁ, Barbora. *Fashion Law*. Právní prostor [online]. ATLAS consulting, spol., 01.06.2016 [cit. 2019-10-25]. Dostupné z: <https://www.pravniprostor.cz/clanky/ostatni-pravo/fashion-law>.

¹³⁴ Vyhláška č. 65/1975 Sb., o Madridské dohodě o mezinárodním zápisu továrních nebo obchodních známek ze dne 14. dubna 1891, revidované v Bruselu dne 14. prosince 1900, ve Washingtonu dne 2. června 1911, v Haagu dne 6. listopadu 1925, v Londýně dne 2. června 1934, v Nice dne 15. června 1957 a ve Stockholmu dne 14. července 1967).

¹³⁵ Sdělení č. 248/1996 Sb., Ministerstva zahraničních věcí o přístupu České republiky k Protokolu k Madridské dohodě o mezinárodním zápisu ochranných známek.

¹³⁶ HORÁČEK, Roman, Karel ČADA a Petr HAJN. *Práva k průmyslovému vlastnictví*. 3., doplněné a přepracované vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Academia iuris. ISBN 978-80-7400-655-5, s.54-56.

EU.¹³⁷ Zapsaná známka má stejné právní účinky po celé EU. Jedinou výjimkou je možnost uzavření licence, která může být poskytnuta pro část území EU. Veškeré přihlášky, zápisy do rejstříku a další informace zveřejňuje EUIPO ve Věstníku, a to ve všech jazycích EU. Doba ochrany je shodná s národním právem, to znamená deset let s možností obnovy na deset let.¹³⁸

Na unijní úrovni se vedl spor ohledně nedostatku rozlišovací způsobilosti. V roce 2010 podala společnost Think Schuhwerk přihlášku ochranné známky Společenství, která spočívala v zápisu ochranné známky pro boty s červenými konci tkaniček. Úřad odmítl zapsat ochrannou známku z důvodu nedostatku rozlišovací způsobilosti. S tímto názorem se ztotožnil i odvolací senát a namítl, že ochranná známka postrádá rozlišovací způsobilost. Tribunál dal za pravdu Úřadu a došel k závěru, že pouze znak, který se odlišuje významným způsobem od normy nebo zvyklosti, může založit rozlišovací způsobilost. U této věci klade Tribunál vyšší nároky na třídimenzionální ochrannou známku, neboť u nich není průměrný spotřebitel schopen rozlišit od ostatních podobných produktů.¹³⁹

6.4 Druhy ochranných známek v módním průmyslu

Ochranné známky jsou v módním průmyslu často skloňovaným slovem. Pro módní průmysl je stěžejní, že ochranná známka musí být využívána, jak plyne z judikatury.¹⁴⁰ Ochranné známky se dělí do různých kategorií, záleží na preferenci výrobce. Nejčastěji je ochranná známka umístěna přímo na výrobku, ať už ve formě potisku nebo výšivky. Velmi často je také ochranná známka spojena s logem jako „*grafické ztvárnění názvu organizace, společnosti, firmy nebo instituce obohacené o piktogram. Tento pojem odpovídá českému výrazu grafická značka.*“¹⁴¹

6.4.1 Slovní známky

V módním průmyslu se nejčastěji jedná o jméno zakladatele značky. Do kategorie slovních ochranných známek patří úspěšný český výrobce oděvů Pietro Filipi. Tuto značku založil

---

¹³⁷ Viz čl.1 odst.2 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1001 ze dne 14. června 2017 o ochranné známce Evropské unie.

¹³⁸ HORÁČEK, Roman, Karel ČADA a Petr HAJN. *Práva k průmyslovému vlastnictví*. 3., doplněné a přepracované vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Academia iuris. ISBN 978-80-7400-655-5, s.56.

¹³⁹ Usnesení Soudního dvora ve věci C-521/13 P ze dne 11. 9. 2014.

¹⁴⁰ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26.6.2008, č.j. 3 As 66/2007.

¹⁴¹ *Vlastnosti dobrého loga: obsáhlý článek. Unie grafického designu* [online]. 2012 [cit. 2019-10-25]. Dostupné z: <https://unie-grafickeho-designu.cz/vlastnosti-dobreho-loga-obsahly-clanek/#.XbLVIJMza9Y>.

Petr Hendrych a výrobky nesou jméno po jeho synovi Filipovi – Pietro Filipi.¹⁴² Dalším příkladem je proslulá obuvnická společnost Baťa ze Zlína pojmenovaná po jejím zakladateli Tomáši Baťovi.¹⁴³ Při tvorbě slovní známky by měl vlastník věnovat pozornosti přepisu do cizích jazyků, pokud by se rozhodl produkt nabízet v zahraničí. Z právního hlediska se jeví jako problematické užívání vlastního jména jakožto názvu ochranné známky. Přestože se jedná o prestiž pojmenovat značku po sobě, je vhodné upozornit na rizika související s ochranou jména. V praxi módního průmyslu je obvyklé, že návrháři a umělci tvoří pod vlastním jménem a příjmením, případně podnikatel pod svým obchodním názvem. Pojmenovat značku po sobě je tradicí a prestiží. Učinili tak například Louis Vuitton a Valentino. Začínajícím zakladatelům módní značky se doporučuje přihlásit její název jako ochrannou známku v případě expanze a pro budoucí rozvoj. Avšak v případě prodeje značky nebo převodu obchodního podílu ve společnosti bude značka jako ochranná známka převedena na nového nabyvatele. Původnímu návrháři se udělí licence opravňující k užívání ochranné známky. Jinak by návrhář přišel při převodu o oprávnění užívat ochrannou známku pojmenovanou po něm. Situaci řešil Soudní dvůr Evropské unie, kde byl veden spor s módní návrhářkou svatebních šatů Elizabeth Emanuel a novým nabyvatelem ochranné známky. Módní návrhářka ztratila možnost tvořit pod svým vlastním jménem poté, co Soudní dvůr rozhodl v její neprospěch a znemožnil jí tvořit pod vlastním jménem, což má i značně citlivý dopad na právo spojené s osobou návrháře.¹⁴⁴

6.4.2 Obrazové známky

Obrazové označení je tvořeno grafickou kresbou, fotografií, případně číslicí. Mezi proslulé obrazové známky patří například krokodýl Lacoste nebo ochranná známka TONAK. Nejdůležitějším požadavkem je snadná zapamatovatelnost a jednoznačnost stejně jako u slovních ochranných známek. Může se stát, že se v průběhu užívání bude obrazová známka měnit. Pokaždé je však nutné novou podobu ochranné známky chránit a její nejaktuálnější podobu zapsat do rejstříku ochranných známek.¹⁴⁵

---

¹⁴² *Náš příběh* [online]. [cit. 2019-07-26]. Dostupné z: <https://www.pietro-filipi.com/cz/o-nas/nas-pribeh>.

¹⁴³ *TOMÁŠ JAN BAŤA (1914-2008)* [online]. [cit. 2019-10-19]. Dostupné z: <https://www.bata.cz/stranka/tomas-jan-bata>.

¹⁴⁴ Rozsudek Soudního dvora ze dne 30. března 2006, C-259/04 ve věci Elizabeth Florence Emanuel proti Continental Shelf 128 Ltd.

¹⁴⁵ HORÁČEK, Roman, Karel ČADA a Petr HAJN. *Práva k průmyslovému vlastnictví*. 3., doplněné a přepracované vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Academia iuris. ISBN 978-80-7400-655-5, s.3-4.

6.4.3 Kombinované známky

Kombinovaná známka je kombinací slovního a obrazového označení (logo). Výhodou této ochranné známky je, že jeden prvek nemusí být zápisu schopný, tedy nemusí mít rozlišovací způsobilost. Kombinované známky vznikají již z registrované známky, ať už slovní, či obrazové. Pouze se spojí oba předešlé druhy známek do jednoho celku.¹⁴⁶ Pro módní průmysl bude takto zvolená ochranná známka nejčastější z důvodu variace a modernizace známky. Kombinovanou známkou je například název Ralph Lauren s vyobrazením hráče pola na koni.

Prostorová ochranná známka chrání trojrozměrný produkt. Příkladem mohou být flakony od parfému J'adore od Christiana Diora či krabičky od módních doplňků.

6.4.4 Barva jako ochranná známka

Aby barva byla schopna být ochrannou známkou, musí splnit rozlišovací způsobilost. Z rozhodnutí UPV O-167546 vyplývá, že žlutá barva je běžným odstínem a pro průměrného spotřebitele představuje běžný odstín z palety základních barev. Žlutou barvu může vzhledem k její všeobecnosti a nedostatečné rozlišovací způsobilosti užívat každý. Proto nemohou být všechny barvy schopny zápisu. Pouze specifikované odstíny barev, které musí být v souladu s mezinárodním vzorníkem barev PANTONE, CMYK a s barevnou stupnicí RAL, splňují požadavek rozlišovací způsobilosti.¹⁴⁷ Mimo módní průmysl je první ochrannou známkou barva lila na čokoládě Milka. Nejznámější módní ochrannou známkou je barva „rosso valentino“ (valentinská červeň), skrz kterou se proslavil návrhář Valentino Garavani.

6.5 Všeobecně známé ochranné známky

Všeobecně známou ochrannou známkou je známka, která nebyla z nějakého důvodu registrována nebo přihlášena v zemích členských států Pařížské úmluvy. Za všeobecně známou ochrannou známkou se považuje známka, která nebyla zapsána do rejstříku, ale má díky vysoké rozlišovací způsobilosti takový vliv, že je spotřebitel schopen ji podřadit pod nějaký produkt nebo spojit s konkrétní službou.¹⁴⁸ Takto vlivná ochranná známka získává ochranu stejně jako zapsaná

---

¹⁴⁶ Viz tamtéž.

¹⁴⁷ KOUKAL, Pavel. Právní ochrana designu - průmyslové vzory, autorská díla. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. Právní monografie. ISBN 978-80-7357-886-2, s.6.

¹⁴⁸ KORVER, Zuzana de.Sporná řízení před Úřadem průmyslovéh ovlastnictví. 1. vyd. Praha:Metropolitan University Prague Press, 2014. ISBN 978-80-86855-97-4, s-34.

ochranná známka.¹⁴⁹ V roce 2000 bylo Pařížskou unií a na Valném shromáždění WIPO schváleno Společné doporučení týkající se ochrany všeobecně známých ochranných známek. Bylo namítáno, že ochranné známky vešly do povědomí a je nutno jim poskytnout ochranu. Dohoda TRIPS v čl. 16 s odkazem na Pařížskou úmluvu se o ní zmiňuje: „*Při určování, zda je ochranná známka všeobecně známá, bude Člen brát zřetel na to, zda je ochranná známka známa v příslušném okruhu veřejnosti, včetně známosti u dotyčného Člena, získané jako důsledek propagace této ochranné známky.*“ Ze zákona o ochranných známkách vyplývá z ustanovení § 3, písm. d), kde ochrana všeobecně známé známky vzniká před datem podání přihlášky pozdější ochranné známky a k tomuto datu stále trvá. Všeobecně známá ochranná známka bývá spojena s popularitou a spotřebitel si ji spojuje s určitým výrobkem.¹⁵⁰

Všeobecnou známost není třeba prokazovat. Postačí, pokud byla všeobecná známost jednou prokázána dříve ve správním řízení před ÚPV a další účastník nenamítá, že se její postavení změnilo. Všeobecnou známost lze prokázat hodnověrným způsobem jako jsou výsledky průzkumu na trhu, mínění veřejnosti, četnost reklamy a objednávky. Tyto důkazy mají prokázat všeobecnou známost výrobku na území České republiky.¹⁵¹

Vedle všeobecně známé ochranné známky je třeba mírně rozlišit známku s dobrým jménem, která je do jisté míry subjektivní vlastností ochranné známky. „*Dobré jméno je u ochranné známky vyjádřením toho, že veřejnost známku v důsledku jejího užívání zná, a spojuje ji s dobrými vlastnostmi, které od výrobků nebo služeb takto označenými očekává, a věnuje jí svou důvěru. Tato skutečnost má za následek zvýšení hodnoty takové známky. Známkou s dobrým jménem je známkou natolik silnou, že odlišuje jejího vlastníka od jiných osob bez omezení na určitý druh zboží nebo služeb.*“¹⁵² Veřejnost si produkt ve spojení s dobrým jménem asociuje určitý výrobek

---

¹⁴⁹ Viz čl. 6bis Pařížské úmluvy na ochranu průmyslového vlastnictví ze dne 20. 3. 1993 (vyhláška č. 64/1975 Sb., ve znění vyhlášky č. 81/1985 Sb.)

„*Unijní země se zavazují, buď z úřední povinnosti, jestliže to zákonodárství země dovoluje, nebo na žádost zájemce, že odmítnou nebo zruší zápis a zakáží užívání tovární nebo obchodní známky, která je reprodukcí, napodobením nebo překladem, jež je s to vyvolat záměnu se známkou, o které podle posudku příslušného úřadu země zápisu nebo užívání je tam všeobecně známo, že je již známkou osoby oprávněné požívat výhod této Úmluvy a užívanou pro stejné nebo podobné výrobky. Stejně je tomu, jestliže podstatná část známky je reprodukcí takové známky obecně známé, nebo napodobením, jež je s to způsobit záměnu s ní.*“

¹⁵⁰ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. srpna 2008. Sp. zn. 5 A 128/2001 – 158. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer. [cit. 2019-06-20].

¹⁵¹ HORÁČEK, Roman, Karel ČADA a Petr HAJN. *Práva k průmyslovému vlastnictví*. 3., doplněné a přepracované vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Academia iuris. ISBN 978-80-7400-655-5, s.39-40.

¹⁵² Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 20. 2006, č.j. 1 As 28/2006.

mimořádné kvality. Se zmiňovaným dobrým jménem splňuje ochranná známka předpoklad pro rozšířenou ochranu.¹⁵³

6.6 Novela zákona o ochranných známkách a její dopad na módní průmysl

Rok 2019 přinesl novelizaci zákona č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách, která byla provedena zákonem č. 286/2018 Sb., kterým se mění zákon č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách a některé další zákony (dále jen „novela ZOZ“). Autorka se přiklání k názoru, že novelizace přinesla revoluční změnu ochranných známek. Novela ZOZ přináší několik zásadních změn v oblasti problematiky ochranných známek. Níže zmíněné příklady z nové úpravy budou mít vliv i na právo oděvního průmyslu.

Jedna z nejpodstatnějších změn se týká zápisu ochranných známek.¹⁵⁴ Podle § 6 původní úpravy ÚPV nezapsal označení, pokud je shodné se starší ochrannou známkou. Novela ZOZ v tomto směru jde bohužel k tíži vlastníků starších ochranných známek, kteří jsou povinni se sami bránit. Nově již nebude ÚPV z úřední povinnosti zkoumat, zda nově přihlašované označení koliduje s již shodnou ochrannou známkou. Vlastník starší ochranné známky bude mít o starost více, protože bude muset monitorovat zveřejněné přihlášky ochranných známek a s tím souvisí i vynaložené vyšší náklady. Bude v jeho zájmu včas reagovat na shodnou ochranou známkou a podat námitku k ÚPV na její neplatnost. Novela převedla na vlastníky ochranných známek větší zodpovědnost a také oslabilu jistotu, která zde byla v minulosti. Zkrátka zde platí zásada *vigilantibus iura scripta sunt*, nebo-li „právo patří bdělým, necht' každý střeží svá práva“. Další novinku, kterou novela zavedla, je zápis netradičních ochranných známek do rejstříku. Odpadla podmínka grafického znázornění, a tím se otevřely nové možnosti k zapsání méně obvyklého označení – například zvuková, čichová ochranná známka. Novela se dále zmiňuje o poziční ochranné známce, která je charakteristická zvláštním umístěním, například na rámu slunečních brýlí nebo na podrážce boty.¹⁵⁵ Vznikají nové kategorie ochranných známek, a tak se doporučuje módním domům přeregistrovat ochrannou známkou i do nové příslušné kategorie. Další zásadní změnou vyplývající z novelizovaného nařízení je přejmenování Úřadu pro harmonizaci na

---

¹⁵³ ČADA, Karel. *Strategie průmyslového vlastnictví*. Praha: Metropolitan University Prague Press, 2014, ISBN 978-80-86855-46-2, s. 40-41.

¹⁵⁴ Viz § 7 novelizace zákona č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách, která byla provedena zákonem č. 286/2018 Sb., kterým se mění zákon č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách a některé další zákony

¹⁵⁵ Boty Garvalin <https://isdv.upv.cz/webapp/!resdb.oza.frm>.

vnitřním trhu (OHIM) na Úřad Evropské Unie pro duševní vlastnictví (EUIPO).¹⁵⁶ Po změně názvů ochranných známek a úřadů, dochází k úpravě sazebníku. Nově došlo ke snížení poplatků za podání základní přihlášky. Ve vztahu k módnímu průmyslu je příznačná změna ve zvýšení ochrany vlastníků ochranných známek proti padělanému zboží. Vlastník se může proti takovému jednání ohradit tak, že zakáže v obchodním styku umístování shodného označení na štítku, etiketě, obalu nebo na dokladech prokazující pravost.¹⁵⁷ Mezi další změny patří zákaz používat v obchodním styku ochranné známky ve srovnávací reklamě bez souhlasu vlastníka.¹⁵⁸

---

¹⁵⁶ Viz § 3 písm. a) bod 3 novelizace zákona č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách, která byla provedena zákonem č. 286/2018 Sb., kterým se mění zákon č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách a některé další zákony

¹⁵⁷ Viz § 8a tamtéž.

¹⁵⁸ Viz § 8 odst. 3 písm. f) tamtéž.

7 Nekalosoutěžní ochrana

Další kapitola této práce pojednávající o možnostech ochrany je věnována nekalosoutěžní ochraně. V módním průmyslu je tato ochrana specifická z důvodu neformálnosti a může se uplatnit tam, kde je naplněn znak zvláštních skutkových podstat. Úprava nekalé soutěže vychází z občanského zákoníku.¹⁵⁹ V rámci společné úpravy závazků z deliktů je nekalá soutěž definována takto: „*Kdo se dostane v hospodářském styku do rozporu s dobrými mravy soutěže jednáním způsobilým přivodit újmu jiným soutěžitelům nebo zákazníkům, dopustí se nekalé soutěže.*“ Nekalosoutěžní ochrana je založena na odpovědnostním typu za splnění zákonných podmínek. V praxi v módním průmyslu je využívána podpůrně, pokud není produkt chráněn ochrannou známkou, či průmyslovým vzorem. Může nastat situace, kdy je produkt chráněn právem duševního vlastnictví, ale nedošlo k jeho porušení, jen k ohrožení práv. Podstatné je, že došlo k jednání v rozporu s dobrými mravy v hospodářském styku a v rámci hospodářské soutěže. Pojem „dobré mravy“ není v zákoně definován, což má za následek to, že je postihována široká škála jednání různého druhu.

Právní úprava hospodářské soutěže je zakotvena v § 2972 občanského zákoníku¹⁶⁰ a vymezuje okruh subjektů, které jsou chráněny proti nekalé soutěži. Oproti starší úpravě vypustila pojem spotřebitelé, namísto toho se subjekty stávají soutěžiteli a zákazníci. Neznamená to vypuštění spotřebitelů z dosavadní ochrany, jde pouze o jejich zařazení pod pojem zákazníci. Za soutěžitele je považována fyzická nebo právnická osoba, která se účastní hospodářské soutěže a svojí činností ji ovlivňuje.¹⁶¹ Tuto definici jistě splňuje i módní návrhář, který přivádí na módní trh oděv.

Podle české judikatury je nekalá soutěž samostatným deliktem a je přípustěn souběh s jiným protiprávním jednáním. Současně se soutěžitel může dopustit nekalé soutěže neoprávněným užíváním cizí ochranné známky.¹⁶² Zákonné ustanovení zakazuje dvě formy

---

¹⁵⁹ Zákon č.89/2012 Sb.

¹⁶⁰ Viz § 2972 zákona č. 89/2012 Sb.

„*Kdo se účastní hospodářské soutěže (soutěžitel), nesmí při soutěžní činnosti, ani při sdružování k výkonu soutěžní činnosti, vlastní účast v hospodářské soutěži nekalou soutěží zneužívat, ani účast jiných v hospodářské soutěži omezovat.*“

¹⁶¹ Viz § 2 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů ve spojení se *Stanoviskem Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže k fungování kolektivních systémů z pohledu hospodářské soutěže* [online]. 14. 8. 2013 [cit. 2019-11-18]. Dostupné z: <http://www.caoh.cz/data/article/stanovisko-Uohs-1.pdf>.

¹⁶² Rozsudek Vrchního soudu v Praze sp. zn. 3 Cmo 31/2006 ze dne a Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 21. listopadu 2008, č. j. 15 Cm 24/2007-351.

zneužití účasti v soutěži. Tou první je nekalá soutěž a druhou nedovolené omezování soutěže. Forma nekalé soutěže je právně regulována v občanském zákoníku a musí dojít k naplnění tří podmínek generální klauzule.¹⁶³ Skutková podstata nekalé soutěže je taxativně vymezena v § 2976 odst. 2 občanského zákoníku, přičemž pro módní průmysl stojí za zmínku podle autorky diplomové práce především klamavé označení zboží a služeb, vyvolání nebezpečí záměny, parazitování na pověsti a zlehčování.

Proti nekalosoutěžnímu jednání se tradičně uplatňují soukromoprávní prostředky. Mezi ně patří žaloba na zdržení se protiprávního jednání, žaloba na odstranění protiprávního stavu, náhrada škody, ať už formou peněžitou, nebo zadostiuceněním.¹⁶⁴ Osoby negativně dotčené nekalosoutěžním jednáním si v případě soudních sporů podle občanského soudního řádu z nekalé soutěže mohou zvolit i prostředek předběžného opatření. Cestou předběžného opatření, které je prozatímní úpravou poměrů mezi účastníky ve sporu, lze dosáhnout toho, aby se rušitel na základě předběžně uložené povinnosti zdržel nekalosoutěžního jednání, a to až do právní moci rozsudku ve věci samé.¹⁶⁵

---

¹⁶³ „Kdo se dostane v **hospodářském styku do rozporu s dobrými mravy** soutěže jednáním způsobilým **přivodit újmu jiným** soutěžitelům nebo zákazníkům, dopustí se nekalé soutěže. *Nekalá soutěž se zakazuje.*“

¹⁶⁴ ČERNÁ, Stanislava, Ivana ŠTENGLOVÁ, Irena PELIKÁNOVÁ a Jan DĚDIČ. *Obchodní právo: podnikatel, podnikání, závazky s účastí podnikatele*. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-333-4, s. 310-312.

¹⁶⁵ (DRÁPAL, Ljubomír. § 102 [Předběžné opatření a zajištění důkazu]. In: DRÁPAL, Ljubomír, BUREŠ, Jaroslav, DLOUHÁ, Eva, DOLEŽÍLEK, Jiří, FIALA, Roman, HORÁČEK, Roman, KRÁLÍČKOVÁ, Zdeňka, KRBEK, Pavel, KRČMÁŘ, Zdeněk, MAZANEC, Michal, NOVOTNÝ, Zdeněk, POLEDNE, Petr, PUTNA, Mojmír, SIMON, Pavel, ŠEBEK, Roman, ŠTENGLOVÁ, Ivana. *Občanský soudní řád I, II*. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2009, s. 659).

7.1 Zvláštní skutkové podstaty nekalé soutěže v módním průmyslu

Zvláštní skutkové podstaty nekalé soutěže rozlišují několik typů nekalé soutěže. Následující kapitola nebude komplexně věnována všem typům, ale podle autorky pouze nejčastějším typům pro módní průmysl.

Klamavé označení zboží a služeb

Podle občanského zákoníku se zakazuje označení, které je způsobilé vyvolat v hospodářském styku mylnou domněnku, že soutěžitel označil zboží nebo službu pocházející z určité oblasti či místa. Soutěžitel zde u zákazníka vytváří klam, že si kupuje produkt vykazující jakost či známost určitého výrobce.¹⁶⁶ S parazitováním na pověsti se nejčastěji potýkají ochranné známky s dobrým jménem splňující znaky všeobecně známého označení.¹⁶⁷

Klamavá reklama

Klamavá reklama je podle práva EU vymezena třemi znaky, které musí být naplněny. Jedná se o klamavou reklamu zaměřenou na podnikání, klame nebo je způsobilá klamat a je způsobilá ovlivnit hospodářské chování osob. Klamavá reklama je demonstrativně vymezena v § 2977 občanského zákoníku, přičemž v prvním odstavci ji definuje a ve druhém uvádí kritéria klamavosti. Kdy už je překročena mez a reklama je považována za klamavou určuje průměrný zákazník, který je považován za hraničního ukazatele.

V módním průmyslu se vyskytl spor klamavé reklamy ve věci Estée Lauder Cosmetics GmbH & CO. OHG proti Lancaster Group GmbH.¹⁶⁸ Společnost Lancaster uvedla na trh liftingový krém „*Monteil Firming Action Lifting Extreme Creme*“. Společnost Estée Lauder měla vůči produktu námitky, že krém nesplňuje požadavky pro liftingový efekt jako po chirurgickém liftingovém zákroku. Slovo „lifting“ klame zákazníky. Společnost Lancaster na svou obhajobu uvedla, že průměrný zákazník, pokud je „*dobře informován, je opatrný a obezřetný*“,¹⁶⁹ pak takové účinky nemůže očekávat od kosmetického krému.

---

¹⁶⁶ ŠVARC, Zbyněk. *Základy obchodního práva po rekonstrukci soukromého práva*. 4. upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014. Vysokoškolské učebnice. ISBN 978-80-7380-504-3, s. 402.

¹⁶⁷ ČADA, Karel. *Strategie průmyslového vlastnictví*. Praha: Metropolitan University Prague Press, 2014, ISBN 978-80-86855-46-2, s. 317.

¹⁶⁸ Rozsudek Soudního dvora (pátého senátu) ze dne 13. ledna 2000. *EstéeLauderCosmeticsGmbH & Co. OHG proti Lancaster Group GmbH*.

¹⁶⁹ Tamtéž bod. 27 „*It should be borne in mind that when it has fallen to the Court, in the context of the interpretation of Directive 84/450, to weigh the risk of misleading consumers against the requirements of the free movement of goods, it has held that, in order to determine whether a particular description, trademark or*

Parazitování na pověsti

Další skutková podstata nekalé soutěže, která se hojně vyskytuje v módním průmyslu, je parazitování na pověsti. Ohroženou skupinou jsou luxusní a ikonické značky. Pro módního návrháře je dobrá pověst bezesporu důležitá, zejména u luxusní módní ikony je dobrá reputace samozřejmostí. Parazitování na pověsti ve smyslu ustanovení § 2982 občanského zákoníku je zneužití pověsti závodu, výrobku nebo služby jiného soutěžitele, který má v úmyslu pro sebe získat prospěch z cizího podnikání. Takovým jednáním může být ohroženo dlouhodobé úsilí návrháře o udržení prestiže luxusního zboží na trhu. Výjimkou není ani souběh parazitování na pověsti a skutkové podstaty vyvolání nebezpečí záměny.

Vyvolání nebezpečí záměny

Skutková podstata je vymezena v rozsáhleším ustanovení § 2981 občanského zákoníku. Cílem zákazu je zabránit, aby soutěžitel vyvolal nebezpečí záměny za účelem přisvojit si zisk a další neoprávněné konkurenční výhody. Stejně se deliktu dopustí i ten, kdo napodobí cizí výrobek. Napodobování je přípustné tehdy, pokud se jedná o napodobení v prvcích, které z povahy věci plní funkční a technickou stránku.

Zlehčování

Další skutkovou podstatou v nekalé soutěži je zlehčování. Jde o nekalosoutěžní jednání, při němž soutěžitel uvede nepravdivý údaj jiného soutěžitele, aby mu přivodil újmu.

---

promotional description or statement is misleading, it is necessary to take into account the presumed expectations of an average consumer who is reasonably well informed and reasonably observant and circumspect (see, in particular, Case C-210/96 Gut Springenheide and Tusky [1998] ECR I-4657, paragraph 31)“.

7.2 Trade dress

Právní úprava vztahů souvisejících s tvůrčí činností je rozmanitá. V některých zemích je poskytována zvláštní právní ochrana, která je spjata s vnějším vzhledem výrobku nazvaný *trade dress*. V České republice se zmíněný institut nevyskytuje. *Trade dress*¹⁷⁰ propojuje ochranu průmyslového vzoru, ochrannou známku i nekalosoutěžní prostředky. Za *trade dress* se považuje vnější vzhled výrobku, ať už jde o tvar, nebo podobu jeho balení, které jsou pro zákazníka známé z důvodu specifického tvaru, barvy, designu či označování. Výrobek vzešel v obecnou známost zákazníka a vykazuje určitou kvalitu. Tento institut poskytuje oboustrannou ochranu, jak pro vlastníka produktu, tak i pro zákazníka, který se může spolehnout na určitou kvalitu zboží spadajícího pod ochranu *trade dress*. Cílem ochrany je zachovat reputaci výrobku a zajistit jistotu pro zákazníka, který se na produkt může spolehnout. Aby výrobek splňoval ochranu *trade dress*, je vyžadováno dlouhodobé používání.¹⁷¹

---

¹⁷⁰ *Trade Dress: Everything You Need to Know* [online]. UpCounsel [cit. 2019-12-06]. Dostupné z: <https://www.upcounsel.com/trade-dress>.

¹⁷¹ HORÁČEK, Roman, Karel ČADA a Petr HAJN. *Práva k průmyslovému vlastnictví*. 3., doplněné a přepracované vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-655-5, s. 264.

8 Porušení práva duševního vlastnictví v módním průmyslu

K porušení práva duševního vlastnictví v módním průmyslu dochází primárně z ekonomického důvodu a ve snaze obohatit se na úkor vlastníka nehmotného statku. Nejčastěji dochází k porušení práv duševního vlastnictví u předmětu, který je na trhu známý a lukrativní. Pokud se na trhu objeví zboží, které je totožné s výrobkem chráněným právem duševního vlastnictví, jedná se o padělek. V tomto směru je na místě definovat rozdíl mezi rozmnožováním a napodobováním. Pojem padělek je spojen s napodobováním, jelikož rozmnožování díla je pořízeno bez porušení autorského práva, ať už formou licenční nebo franchisingové smlouvy. Napodobování je činnost vytvoření díla, které je podobné původnímu dílu, ať už originálního, nebo jiné napodobeniny. Níže statistiky České obchodní inspekce nastíní statistiku za rok 2018 a 2019 v oblasti porušení práva duševního vlastnictví.

Z výroční zprávy České obchodní inspekce z roku 2018¹⁷² vyplývá, že bylo provedeno 1914 kontrol, při nichž bylo zjištěno, že v 1495 případech došlo k porušení práv v oblasti duševního vlastnictví. Hodnota padělků odhadem v cenách originálů činila 92 372 725 Kč. Stejně jako v předešlých letech se vyskytovaly nedostatky ve smyslu porušení ochranných známek a průmyslového vzoru. Tradičně se padělky neprodávají pouze na tržnici, ale prodej se přesouvá na internet, kde prodejci doufají v nižší frekvenci dozorových kontrol a větší volnost při nabídce a prodeji napodobenin. Nejen na internetových stránkách probíhá prodej padělaného zboží, ale i na sociálních sítích Facebook a LetGo byly Českou obchodní inspekcí objeveny napodobeniny světoznámých značek.¹⁷³ V roce 2008 podal Louis Vuitton žalobu na aukční server eBay. Žalovaná strana umožňovala prodej padělků na svých stránkách a musela společnosti Louis Vuitton zaplatit odškodné ve výši 38,6 milionu eur. S aukčním serverem eBay se soudily i další světoznámé značky jako je Hermés, L'orel, Tiffany nebo i Rolex.¹⁷⁴ Ze statistiky Celní správy¹⁷⁵ vyplývá, že za rok 2018 bylo provedeno v České republice 2749 kontrol v oblasti duševního vlastnictví, díky kterým bylo zajištěno 170 968 kusů padělaného

---

¹⁷² *Výroční zpráva České obchodní inspekce za rok 2018* [online]. 2019 [cit. 2019-11-05]. Dostupné z: https://www.coi.cz/wp-content/uploads/2019/04/web_COI_vyrocní_zprava_2018-2.pdf.

¹⁷³ *Nová strategie? ČOI zjistila prodej padělků přes sociální síť*. Týden.cz [online]. Impression Media, 02.06.2017 [cit. 2019-11-09]. Dostupné z: https://www.tyden.cz/rubriky/byznys/cesko/nova-strategie-coi-zjistila-prodej-padelku-pres-socialni-site_432569.html.

¹⁷⁴ *EBay Ordered to Pay \$61 Million in Sale of Counterfeit Goods*. The New York Times [online]. NY: The New York Times Company, 2008, 1.8.2008 [cit. 2019-11-09]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/article/us-ebay-lvmh-fakes/lvmh-wins-compensation-from-ebay-in-counterfeit-case-idINL2910194320080630>.

zboží v celkové hodnotě 245 118 696 Kč. Mezi nejlépe padělané výrobky patří oděvy a doplňky světoznámých značek Chanel, Adidas, Rayban a Michael Kors.¹⁷⁶

V porovnání s rokem 2018 došlo v minulém roce 2019 k nižšímu počtu kontrol. Česká obchodní inspekce provedla v rámci kontrolní akce celkem 1701 kontrol, při nichž našla výrobky porušující některá práva duševního vlastnictví v 1257 případech. Přestože byl proveden nižší počet kontrol než v předešlém roce, došlo k nárůstu zajištěného zboží porušujícího obecně závazné předpisy v celkové hodnotě 151 644 346 Kč.¹⁷⁷

Česká obchodní inspekce trvale spolupracuje i s dalšími státními orgány a aktivně působí v poradních orgánech. Její pracovníci působili například v Meziresortní komisi pro potírání nelegálního jednání proti právům k duševnímu vlastnictví, jejíž cílem je zvýšení úrovně ochrany a dodržování práva k duševnímu vlastnictví v České republice a mezinárodních závazků.¹⁷⁸

Je logické, že vlastníci ochranných známek a průmyslových vzorů mají zájem profitovat a snaží se zamezit všemožnému kopírování svých předmětů konkurencí. Je proto v jejich zájmu aktivně zasahovat proti nejrůznějším napodobeninám a zajistit efektivní ochranu průmyslovým vzorům a ochranným známkám. Vlastníkům těchto práv je nabízeno několik možností, jak postupovat v případě porušení práv duševního vlastnictví. Samozřejmostí je soudní ochrana, nicméně vlastník by se měl v prvé řadě pokusit o mimosoudní řešení. Může oslovit domnělého porušovatele a dohodnout se, aby bylo od takového jednání upuštěno. V případě, že by smírná cesta nevedla k vyřešení nastalé situace, mohou se poškození obrátit na soud. Strany mohou také svůj spor předložit mediátorovi, nebo rozhodčímu soudu.¹⁷⁹

Pro vlastníka existují dvě roviny řešení, jakými se může poškozený bránit při porušení práva duševního vlastnictví. Poškozený má na výběr uplatňovat ať už soukromoprávní prostředky, nebo veřejnoprávní prostředky. Soukromoprávní nástroje vymáhání ochrany zakotvuje zákon č. 221/2006 Sb., o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví a ochraně obchodního tajemství. Zmíněný zákon speciálně upravuje věcnou a místní příslušnost Městského soudu v Praze. Tento soud je jediný prvoinstanční soud pro spory vyplývající z nároků průmyslového vlastnictví.

---

¹⁷⁶ Zpráva o činnosti Finanční správy ČR a Celní správy ČR za rok 2018. Celnisprava.cz [online]. Generální ředitelství cel, 1.7.2019. [cit. 2019-11-05]. Dostupné z: <https://www.celnisprava.cz/cz/statistiky/Stranky/vyrocní-zpravy.aspx>.

¹⁷⁷ Výroční zpráva České obchodní inspekce za rok 2019. Publikace [online]. 2020 [cit. 2020-04-08]. Dostupné z: https://www.coi.cz/wp-content/uploads/2020/03/COI_2020_WEB.pdf.

¹⁷⁸ Citováno z <https://www.coi.cz/>.

¹⁷⁹ JAKL, Ladislav a Václav JANSKA. Úvod do systému právní ochrany průmyslového vlastnictví. 2., přeprac. a dopl. vyd. Praha: Metropolitní univerzita Praha, 2010. ISBN 978-80-86855-65-3, s.207.

Oprávněná osoba se může podle uvedeného zákona domáhat ochrany práva duševního vlastnictví různými způsoby. Například si může vyžádat informace od třetí osoby, která za účelem svého obchodního prospěchu poskytovala zboží a služby užívané při činnostech porušujících právo.¹⁸⁰ Dále jí náleží právo na náhradu způsobené škody a vydání bezdůvodného obohacení po subjektu, který zasáhl do jejích práv. Proti rušiteli se může oprávněná osoba taktéž domáhat přiměřeného zadostiučinění za nemajetkovou újmu, přičemž výši částky mohou soudy stanovit i paušálně. V některých případech může soud oprávněné osobě vyhovět s uveřejněním pravomocného rozsudku na náklady rušitele. Autorský zákon demonstrativně v § 40 vymezil výčet žalobních nároků, kterých se může autor domáhat v případě neoprávněného zásahu. Ochrana práva duševního vlastnictví je většinou realizována skrz nástroje soukromého práva, avšak někdy je ve veřejném zájmu užití předpisů správního a trestního práva. Ústavní soud se v nálezu č. I. ÚS 69/06 vyjádřil k jednáním porušujícím práva vyplývající z občanskoprávních předpisů, přičemž došel k závěru, že veřejnoprávní prostředek se použije, pakliže jsou soukromoprávní prostředky nedostatečné.¹⁸¹ U přestupků je právní úprava roztržštěná do vícero právních norem. Jednotlivé přestupky se nachází v § 105a až § 105d autorského zákona, v zákoně o ochraně průmyslových vzorů v § 45a, nadále v zákoně o ochranných známkách v § 51a. Obecné instituty přestupkového práva, které se aplikují na skutkové podstaty obsažených ve zvláštních zákonech, se nachází v přestupkovém zákonu¹⁸². Důležitým právním předpisem, zakotvujícím veřejnoprávní vymáhání ochrany duševního vlastnictví, je zákon č. 355/2014 Sb., o působnosti Celní správy České republiky v souvislosti s vymáháním práv duševního vlastnictví. V ustanoveních § 31 až § 33 jsou definovány skutkové podstaty přestupků, které lze spáchat v souvislosti s právem duševního vlastnictví. Při uplatňování trestní odpovědnosti v rovině duševního vlastnictví se použije zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, který stanovuje sankce za spáchaný trestný čin. Ve vztahu k módnímu průmyslu se bude jednat o skutkové podstaty vymezené v § 268 až §270. Jedná se tedy

---

¹⁸⁰ § 3 odst. 1 zákona č. 286/2018 Sb., o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví a ochraně obchodního tajemství

¹⁸¹ Nález Ústavního soudu č. 69/06 ze dne 12. 10. 2006, sp. zn. N 186/43 SbNU 129.

„Pokud má ustanovení § 18 autorského zákona sloužit jako podklad pro apriorní trestněprávní postih a vyplnit dispozici blanketní normy § 152 trestního zákona, musí být natolik přesné a ve svých důsledcích předvídatelné, aby bylo dostatečným vodítkem pro chování svých adresátů. Proti jednáním porušujícím práva vyplývající z občanskoprávních předpisů je třeba v první řadě brojit soukromoprávními prostředky podle zásady vigilantibus iura. Při jejich nedostatečnosti uplatnit sankce správní, a teprve na posledním místě, jako ultima ratio, právo trestní. Opačný přístup, tedy užití trestněprávního postupu, aniž by prostředky jiných právních odvětví byly použity, by byl v rozporu s již naznačeným principem subsidiarity trestní represe, který vyžaduje, aby stát uplatňoval prostředky trestního práva zdrženlivě.“

¹⁸² Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

o trestný čin porušení práv k ochranné známce a jiným označením, porušení chráněných průmyslových práv a porušení autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi.

Proti porušování práv je třeba zasahovat, byť se jedná o škodu v malém rozsahu. S praktikami napodobování a porušování práv duševního vlastnictví by se měla vhodným způsobem seznámit i veřejnost z řad spotřebitelů, kterým by měly být poskytnuty vhodné informace, jak padělaný výrobek odlišit od původního originálního produktu a jaká rizika jsou se záměnou spojena.

V souvislosti s výše probíranou problematikou je vhodné zmínit zajímavý přístup Itálie, která má mezi evropskými státy nejtvrďší sankce za nákup padělaného zboží. Tvrdé postihy vzbuzují obrovský respekt i mezi turisty. Itálie zavedla sankci ve výši nejméně 10 000 eur a také možnost trestu odnětí svobody. Podle italského ministra vnitra se Itálie rozhodla k přísnému opatření z důvodu odstrašení spotřebitelů k zakoupení padělku. Ti, kdo padělek zakoupí, porušují nejen právo duševního vlastnictví, ale podporují ilegální práci, neboť většina výroby padělaného zboží probíhá v prostředí nerespektujícím pracovní právní předpisy. Padělaný produkt se mnohdy v kvalitě ani zdaleka nevyrovná originálu. Imitace mohou obsahovat i nekvalitní látky škodlivé pro zdraví.¹⁸³ Preventivní opatření se realizují i na letištích, kde se padělané zboží přímo na místě zabavuje u cestujících.

Zákon umožňuje za určitých podmínek využít zabavené výrobky pro humanitární účely. Z oděvu ale musí být odstraněny všechny znaky porušující práva duševního vlastnictví, tedy nápisy a nášivky. Ostatní výrobky, které nejsou upotřebeny tímto způsobem, jsou zničeny.

---

¹⁸³ *Italské pláže: Až 8 let a pokuta 10 000 eur za nákup padělaného zboží. Evropské spotřebitelské centrum* [online]. Praha: Evropské spotřebitelské centrum pro ČR, 2017 [cit. 2019-11-24]. Dostupné z: <https://evropejskyspotrebitelem.cz/novinky/italske-plaze-az-8-let-a-pokuta-10-000-eur-za-nakup-padelaneho-zbozi/>.

Závěr

Cílem této diplomové práce bylo představit komplexní právní ochranu v módním průmyslu s důrazem na design a ochranné známky. Na začátku bylo třeba uvést módní průmysl jako rychle se rozvíjející obor, ať už celosvětově nebo v českém spotřebním průmyslu. V tomto dynamickém oboru je třeba nastolit jasná pravidla a zavést vhodné právní prostředky. V následujících kapitolách autorka rozebrala jednotlivé způsoby ochrany, velkou pozornost věnovala autorskoprávní a průmyslověprávní ochraně, dále byla věnována kapitola ochranným známkám a nekalé soutěži.

Pro efektivní a vhodnou právní ochranu je třeba představit si pomyslnou pyramidu módního průmyslu. Na vrcholu stojí *haute couture* s tvůrčí jedinečností. *Haute couture* na nejvyšším stupni pomyslné pyramidy bude splňovat tvůrčí činnost autora a bude považováno za autorské dílo. Tvrdí se, že *haute couture* je uměním, které módní návrhář kreativně tvoří. Nad svým dílem stráví mnoho času a snaží se o jeho precizní zpracování. Vzniklá díla se považují za autorská díla a podléhají tak bezpodmínečně autorskoprávní ochraně. Okamžik, kdy takové dílo bude chráněno autorským právem, začíná běžet od doby, kdy je dílo vyjádřeno v objektivně vnímatelné podobě. Není třeba autorské dílo nijak registrovat a uhradit poplatek za přihlášení. Autorskému právu byla věnována druhá kapitola diplomové práce, která začíná počátky autorského práva, pokračuje právní úpravou a definicí autorského díla. Pro módní průmysl bylo relevantní zmínit i zaměstnanecké dílo, jelikož módní návrhář bývají často zaměstnání v módních domech. S majetkovým právem autora souvisí i licence, jejímž účelem je v módním průmyslu zvýšit zisk.

Pod vrcholem pyramidy se nachází skupina *ready to wear*, jež je reprezentována produkty ve standardizovaných velikostech a s pravidelným sezónním uvedením módní kolekce na trh. Tato skupina bude nejčastěji chráněna zapsaným průmyslovým vzorem na principu formálnosti nebo ochrannou známkou. Právní ochranou designu se zabývá kapitola třetí s návazností na kapitolu čtvrtou. V módě, kde vizuální stránka hraje mimořádně důležitou roli, je třeba poskytovat ochranu i vnějšímu vzhledu výrobku a ocenit estetický prvek skrz ochranu průmyslových vzorů. U průmyslového vzoru jde technické řešení stranou, předmětem právní ochrany se stává barva, struktura, dekorace nebo materiál oděvu. Na vnitrostátní úrovni má vlastník možnost si zapsat průmyslový vzor, avšak s ohledem na časté střídání módních kolekcí se tato možnost jeví jako nevhodná. Nejefektivnější možností je využít institut nezapsaného průmyslového vzoru. Do jisté míry se neformální způsob ochrany nezapsaného průmyslového vzoru podobá autorskoprávní ochraně. Od autorského práva se liší pouze nižší mírou tvůrčí

činnosti. Nezapsaným vzorem může být i neoriginální tvar. Vzor nabývá ochrany od okamžiku zpřístupnění společnosti a taktéž doba ochrany je kratší.

V páté kapitole je zmíněn souběh právní ochrany autorského práva a průmyslového vzoru. Zákon o ochraně průmyslových vzorů a autorský zákon umožňují dvojí právní ochranu. Pokud vnější vzhled průmyslového vzoru má umělecky unikátní výtvar, může mu náležet i autorskoprávní ochrana. V uvedené kapitole je nastíněno, zda výše zmíněný souběh je hojně vyskytovanou ochranou v módním průmyslu.

Taktéž ochranná známka hraje důležitou roli. Zákazník dokáže rozlišit svůj oblíbený produkt a k němu je přiřazena věrohodnost a prestiž. Ochranné známce je věnována celá šestá kapitola, která vymezuje institut ochranné známky a její postavení v módním průmyslu. Autorka se zabývá nejčastějšími druhy ochranných známek v módě. V uvedené kapitole je představena novela zákona o ochranných známkách, kterou autorka považuje za přínosnou, vyjma monitoringu ochranných známek ze strany vlastníků.

Nejnižší stupeň pyramidy zaujímá skupina *better fashion*, která se snaží napodobit produkt z vyššího stupně pyramidy s nižší cenovou relací a tím oslovit některé skupiny zákazníků. Nejvhodnější právní ochranou zde bude nezapsaný průmyslový vzor na úrovni unijní ochrany. Oproti zapsanému průmyslovému vzoru je u něj rozhodným okamžikem doba, kdy byl výrobek zpřístupněn veřejnosti. Výhodou je, že tato forma je méně nákladná a nemusí být zapsán každý vyprodukovaný oděv či doplněk. Dalo by se shrnout, že čím vyšší stupeň v pyramidě, tím exkluzivnější produkt a tím je třeba i vyšší míra rozsahu právní ochrany.

V sedmé kapitole je neformální ochrana nekalé soutěže a institutu známého v zahraničí pod názvem *trade dress*. Tento pojem je hojně využíván v USA pro dlouhodobě užívané produkty, které vešly do povědomí zákazníků.

V poslední kapitole pojednává autorka o situaci padělaného zboží v České republice za rok 2018 a 2019. V této kapitole jsou uvedeny statistiky České obchodní inspekce za předmětné období. Dále jsou zmiňovány postihy za padělání zboží, a to jak v úrovni soukromoprávní ochrany, tak i veřejnoprávní.

Ačkoliv se v módním průmyslu velmi často hledí na vnější vzhled výrobku, materiál a oceňuje se tvůrčí činnost autora, které jsou již chráněny výše zmíněnými instituty, nevylučuje autorka dodatečnou záštitu formou patentové ochrany. Autorka diplomové práce došla k závěru, že právní předpisy upravující průmyslový vzor a ochranné známky jsou v České republice dostatečné a není nutné přijímat nové legislativní předpisy. Pro účinné vymáhání práv designu a ochranné známky se vyplatí zaregistrovat si svůj vzor a ochrannou známku, než se pouze

spoléhat na nekalosoutěžní ochranu. Odrazující by neměla být ani administrativní a finanční zátěž, která je spojená s procesem přihlašování. Průměrný módní kreativec nevyužívá v plném rozsahu právní ochranu, kterou mu právní řád poskytuje. To dokazuje i nízký počet soudních sporů v České republice v této oblasti.

Seznam zkratek

Autorský zákon	Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů
Zákon o ochraně průmyslových vzorů	Zákon č. 207/2000 Sb., o ochraně průmyslových vzorů a o změně zákona č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a o zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů
Zákon o ochranných známkách	Zákon č. 441/2003 Sb., zákon o ochranných známkách a o změně zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů
Novela ZOZ	Zákon č. 286/2018 Sb., kterým se mění zákon č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách a některé další zákony
Občanský zákoník	Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
EUIPO	Úřad Evropské unie pro duševní vlastnictví; European Union Intellectual Property Office
Dohoda TRIPS	Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 191/1995 Sb.)

Nařízení	Nařízení Rady č. 6/2002 ze dne 12. 12. 2001 o Společenství, 1891/2006
Směrnice	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/71/ES ze dne 13. října 1998 o právní ochraně (průmyslových vzorů)
WIPO	Světová organizace duševního vlastnictví se sídlem v Ženěvě
EUIPO	Úřad Evropské unie pro duševní vlastnictví se sídlem v Alicante
ÚPV	Úřad průmyslového vlastnictví

Seznam použitých zdrojů

1 Seznam použité literatury

JIMENEZ, Guillermo, Barbara KOLSUN and Guillermo JIMENEZ. *Fashion law: a guide for designers, fashion executives, and attorneys*. New York: FairchildBooks, 2010. ISBN 978-156-3677-786.

SRSTKA, Jiří, Jan BARTÁK, Tomáš DOBŘICHOVSKÝ, et al. *Autorské právo a práva související: vysokoškolská učebnice*. Praha: Leges, 2017. Student (Leges). ISBN 978-80-7502-240-0.

VOJČÍK, Peter. *Teorie právní ochrany nehmotných statků*. Brno: Václav Klemm - Vydavatelství a nakladatelství, 2016. ISBN 978-80-87956-39-7.

HORÁČEK, Roman, Karel ČADA a Petr HAJN. *Práva k průmyslovému vlastnictví*. 3., doplněné a přepracované vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-655-5.

KOUKAL, Pavel. *Právní ochrana designu - průmyslové vzory, autorská díla*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-886-2.

DOBŘICHOVSKÝ, Tomáš ET AL.. *Aktuální otázky práva autorského a práv průmyslových: Current problems of copyright and industrial property*. Praha: Univerzita Karlova, 2018. ISBN 978-80-87975-84-8.

CHALOUPKOVÁ, Helena a Petr HOLÝ. *Autorský zákon: Komentář*. 5. Praha: C.H.Beck, 2017. ISBN 978-80-7400-671-5.

KOUKAL, Pavel. *Zákon o ochraně průmyslových vzorů: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7478-929-8.

KOUKAL, Pavel. *Zákon o ochranných známkách: komentář*. Praha: WoltersKluwer, 2017. Komentáře (WoltersKluwer ČR). ISBN 978-80-7552-762-2.

KOUKAL, Pavel. *Souběh ochrany průmyslových vzorů s ochranou autorskoprávní a známkoprávní*. Praha, 2007. Disertační práce. Právnická fakulta Masarykovy univerzity.

TELEC, Ivo. *Autorský zákon: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2007. Velké komentáře. ISBN 978-80-7179-608-4.

WADDELL, Gavin. *How fashion works: couture, ready-to-wear, and massproduction*. Ames, Iowa: Blackwell Science, 2004. ISBN 978-0632057528.

ČERNÁ, Stanislava, Ivana ŠTENGLOVÁ, Irena PELIKÁNOVÁ a Jan DĚDIČ. *Obchodní právo: podnikatel, podnikání, závazky s účastí podnikatele*. Praha: WoltersKluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-333-4.

TELEC, Ivo. *Autorský zákon: komentář*. 2., upravené vydání. V Praze: C.H. Beck, 2019. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-748-4.

JAKL, Ladislav. *Vývoj v oblasti právní ochrany duševního vlastnictví*. Praha: Metropolitan University Prague Press, 2018. ISBN 978-80-87956-84-7.

ZDVIHALOVÁ, Martina. *Rozlišovací způsobilost ochranných známek: individuální, kolektivní a certifikační ochranné známky*. Praha: Metropolitan University Prague Press, 2016. ISBN 978-80-87956-36-6.

KOUKAL, Pavel. *Autorské právo, public domain a lidská práva*. Brno: Masarykova univerzita, 2019. ISBN 978-80-210-9279-2

JAKL, Ladislav. *Právní ochrana vynálezů a užitných vzorů: vypracování jejich popisů a nároků na ochranu*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Metropolitní univerzita Praha, 2011. ISBN 978-80-86855-74-5.

BÁLKOVÁ, Stanislava. *Ochranná známka a průmyslový vzor - jejich ochrana a padělání*. Ostrava: KeyPublishing, 2011. Monografie (KeyPublishing). ISBN 978-80-7418-110-8.

HRUDA, Ondřej. *Srovnávací reklama*. V Praze: C.H. Beck, 2015. Beckova edice právní instituty. ISBN 978-80-7400-561-9.

RŮŽIČKA, Michal, Milena OPLTOVÁ, Karel KNAP a Jan KRÍŽ. *Práva k nehmotným statkům*. Praha: Codex, 1994. ISBN 80-901185-3-4.

KORVER, Zuzana de. *Sporná řízení před Úřadem průmyslového vlastnictví*. 1. vyd. Praha: Metropolitan University Prague Press, 2014. ISBN 978-80-86855-97-4.

ŠVARC, Zbyněk et al. *Základy obchodního práva*. 2. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2009. ISBN 978-80-7380-144-1.

HAUNEROVÁ, Klára, Vladimíra KHELEROVÁ a Zuzana ŠIMONOVSKÁ. *Fashion management*. Praha: Grada, 2019. ISBN 978-80-271-2113-7

2 Seznam použitých internetových zdrojů

Informace o Ústavu módního průmyslu dostupné z <https://www.upmp.cz/>

Informace o Úřadu průmyslového vlastnictví dostupné z <https://www.upv.cz/cs.html>

Informace o průmyslových vzorech Společenství a ochranných známkách EU dostupné z <https://euipo.europa.eu/ohimportal/en/home>

Informace o členství ve Světové organizaci duševního vlastnictví dostupné z <https://www.wipo.int/portal/en/index.html>

Informace o činnosti celní správy dostupné z <https://www.celnisprava.cz/cz/Stranky/default.aspx>

Výroční zpráva ČOI z roku 2018 dostupné z https://www.coi.cz/wp-content/uploads/2019/04/web_COI_vyrocní_zprava_2018-2.pdf

Výroční zpráva ČOI z roku 2019 dostupné z https://www.coi.cz/wp-content/uploads/2020/03/COI_2020_WEB.pdf

MÓDA VS. UMĚNÍ: Kde berou návrháři inspiraci? www.marieclaire.cz/ [online]. BURDA INTERNATIONAL CZ, 13.1.2019 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: <https://www.marieclaire.cz/moda-vs-umeni-kde-berou-navrhari-inspiraci>.

Móda budoucnosti? 5 hi-tech modelů, které bourají mýty o kráse. ForbesLife [online]. Forbes, 27. října 2015 [cit. 2019-11-24]. Dostupné z: <https://www.forbes.cz/moda-budoucnosti-5-hi-tech-modelu-ktere-bouraji-myty-o-krase/>.

Jsou nanovlákná materiál budoucnosti? Léčí akné, chystá se sportovní oblečení, říkají odborníci. Český rozhlas [online]. 16. březen 2015 [cit. 2019-11-24]. Dostupné z: <https://radiozurnal.rozhlas.cz/jsou-nanovlakna-material-budoucnosti-leci-akne-chysta-se-sportovni-obleceni-6208698>.

Textil z kompozitních nanovláken zajistí příjemný chlad i v horku. Technický týden [online]. Business Media CZ, 6. duben 2018 [cit. 2019-11-24]. Dostupné z: https://www.technickytydenik.cz/rubriky/archiv/textil-z-kompozitnich-nanovlaken-zajisti-prijemny-chlad-i-v-horku_43834.html.

ARTECA. *What is the Difference Between Haute Couture and Ready to Wear?* [online]. A medium corporation, 2017, [cit. 2019-07-09]. Dostupné z: <https://medium.com/@artteca/what-is-the-difference-between-haute-couture-and-ready-to-wear-48bcd2ea1710>.

Zara si přivlastnila cizí tvář a vyrobila tašku. Mladé designéry kopíruje běžně. Lidovky.cz [online]. Praha: Mafra.a.s., 2017 [cit. 2019-08-04]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/byznys/firmy-a-trhy/zara-si-privlastnila-cizi-tvar-a-vyrobila-tasku-mlade-designery-kopiruje-bezne.A171023_145750_firmy-trhy_kkr.

ŠEFROVÁ, Kateřina. *Textilky mají za sebou nejlepší rok za posledních 12 let. Další růst zbrzdí vysoké mzdy a sílící koruna.* In: Hospodářské noviny [online]. Economia, 2018, 15.2.2018 [cit. 2019-07-10]. Dostupné z: <https://byznys.ihned.cz/c1-66050380-technickytextil-tahne-cely-obor>.

VÁŇOVÁ, Michaela. *Tržby textilek rostly podeváté v řadě, prodeje překonaly 56 miliard. Zisky firem ale dusí rychle rostoucí mzdy.* Ihned.cz [online]. Praha: Economia, 2019 [cit. 2019-07-10].

Dostupné z: <https://archiv.ihned.cz/c1-66486340-textilkam-rostly-trzby-naklady-na-mzdy-ale-mnohem-rychleji>.

Pietro Filipi se stává na nohy. Nový majitel Michal Mička šíří značku v cizině. IHNED.CZ [online]. *Economia*, 2018 [cit. 2019-03-22]. Dostupné z: <https://archiv.ihned.cz/c1-66285440-pietro-filipi-se-stavi-na-nohy-novy-majitel-marek-micka-siri-znacku-v-cizine>

BROWNLEES, Thomas. *How to Segment the Fashion Market. 440 industries* [online]. Italy: 440 Industries, 2019, 23. 5. 2019 [cit. 2019-08-05]. Dostupné z: <https://440industries.com/how-to-segment-the-fashion-market/>.

Český Chanel jen tak nevznikne. Proč v ČR nemáme haute couture? Ptali jsme se specialistů a Zuzany Kubičkové [online]. Praha: CZECHDESIGN, 2018 [cit. 2019-07-09]. Dostupné z: <https://www.czechdesign.cz/temata-a-rubriky/cesky-chanel-jen-tak-nevznikne-proc-v-cr-nemame-haute-couture-ptali-jsme-se-specialistu-a-zuzany-kubickove>.

Nejdražší kabelka roku 2018 vyjde na 3,8 milionu dolarů. Luxury guru [online]. Praha: Millennium CZ, 2018, 12.2.2018 [cit. 2019-09-26]. Dostupné z: <https://www.luxuryguru.cz/moda/nedrazsi-damske-kabelky-hrmes-birkin>.

Nejcennější značkou světa zůstává Apple. Microsoft odsunul Coca-Colu na čtvrté místo. *Www.zpravy.aktualne.cz* [online]. 2017 [cit. 2019-02-23]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/ekonomika/nejcennejsi-znackou-sveta-zustava-apple-microsoft-odsunul-co/r~3fd24190a44811e78dfa0025900fea04/?redirected=1550948781>.

Trade Dress: Everything You Need to Know [online]. UpCounsel [cit. 2019-12-06]. Dostupné z: <https://www.upcounsel.com/trade-dress>.

Nová strategie? ČOI zjistila prodej padělků přes sociální síť. *Týden.cz* [online]. Impression Media, 02.06.2017 [cit. 2019-11-09]. Dostupné z: https://www.tyden.cz/rubriky/byznys/cesko/nova-strategie-coi-zjistila-prodej-padelku-pres-socialni-site_432569.html.

EBay Ordered to Pay \$61 Million in Sale of Counterfeit Goods. The New York Times [online]. NY: The New York Times Company, 2008, 1.8.2008 [cit. 2019-11-09]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/article/us-ebay-lvmh-fakes/lvmh-wins-compensation-from-ebay-in-counterfeit-case-idINL2910194320080630>.

Italské pláže: Až 8 let a pokuta 10 000 eur za nákup padělaného zboží. Evropské spotřebitelské centrum [online]. Praha: Evropské spotřebitelské centrum pro ČR, 2017 [cit. 2019-11-24]. Dostupné z: <https://evropskyspotrebitel.cz/novinky/italske-plaze-az-8-let-a-pokuta-10-000-eur-za-nakup-padelaneho-zbozi/>.

3 Seznam použitých právních předpisů

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

Zákon č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách a o změně zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, 70 soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů.

Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů.

Zákon č. 207/2000 Sb. o ochraně průmyslových vzorů a o změně zákona č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů
Bernská úmluva o ochraně literárních a uměleckých děl ze dne 9. 9. 1886 (vyhláška č. 133/1980 Sb.) ve znění poslední revize v Paříži ze dne 24. 7. 1971.

Zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích.

Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 191/1995 Sb.).

Haagská dohoda o mezinárodním přihlašování průmyslových vzorů a modelů ze dne 6. 11. 1925 revidovaná v Londýně dne 2. 6. 1934 a v Haagu dne 28. 11. 1960.

Pařížská úmluva na ochranu průmyslového vlastnictví ze dne 20. 3. 1993 (vyhláška č. 64/1975 Sb., ve znění vyhlášky č. 81/1985 Sb.).

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/71/ES ze dne 13. října 1998, o právní ochraně (průmyslových) vzorů.

Nařízení Rady (ES) číslo 6/2002 ze dne 12. prosince 2001, o (průmyslových) vzorech Společenství.

Důvodová zpráva k návrhu zákona č. 207/2000 Sb. o ochraně průmyslových vzorů a o změně zákona č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů.

Důvodová zpráva k vládnímu návrhu zákona o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon).

Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

Zákon č. 286/2018 Sb., o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví a ochraně obchodního tajemství.

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník.

Zákon č. 355/2014 Sb., o působnosti Celní správy České republiky v souvislosti s vymáháním práv duševního vlastnictví.

4 Seznam použité judikatury

Rozhodnutí OHIM ze dne 10. 5. 2010 (věc R 690/2007-3)

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 14. 11. 2014, sp.zn. 23 Cdo 2887/2013

Rozhodnutí ÚPV ve věci O-186725 ze dne. 28. 6. 2004.

Rozhodnutí Odvolacího senátu OHIM ze dne 26. března 2010 (věc R 9/2008-3)

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26.6.2008, č.j. 3 As 66/2007

Rozsudek Soudního dvora ze dne 30. března 2006, (C-259/04)

Usnesení Soudního dvora (osmého senátu) ze dne 11. září 2014 (C-521/13P)
Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 8. 2008, sp.zn. 5 A 128/2001-158
Rozsudek Vrchního soudu v Praze sp. zn. 3 Cmo 31/2006
Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 21. listopadu 2008, č. j. 15 Cm 24/2007-351
Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 8.11.2011 sp.zn. 3 Cmo 196/2011
Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 4. 2007, sp.zn. 30 cdo 739/2007
Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 20.9.2004 sp.zn. 3 Cmo 40/2004
Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30.4. 2007, sp.zn. NS 30 Cdo 739/2007
Rozsudek Soudního dvora (pátého senátu) ze dne 13. ledna 2000 (C - 220/98)
Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 20. 2006, č.j. 1 As 28/2006
Nález Ústavního soudu č. 69/06 ze dne 12. 10. 2006, sp. zn. N 186/43 SbNU 129

Název diplomové práce v českém jazyce, abstrakt v českém jazyce a 3 klíčová slova v českém jazyce

Ochrana designu a ochranné známky v módním průmyslu

Abstrakt

Hlavním cílem diplomové práce bylo představit právo módního průmyslu a právní ochranu designu a ochranných známek. Práce vymezuje jejich charakteristické znaky a analyzuje dostupné právní prostředky ochrany. Opomíjena není ani nekalosoutěžní ochrana a úvaha de lege ferenda ohledně směřování na patentovou ochranu.

Úvod je věnován právu módního průmyslu a jeho vzniku. Ačkoliv se jedná v České republice o neprobádaný obor, dostává se do povědomí veřejnosti prostřednictvím odborných seminářů pod záštitou neziskové organizace Ústavu práva módního průmyslu. V módním průmyslu je design hojně vyskytovaným tématem. Pozornost je věnována především právní ochraně designu prostřednictvím průmyslových vzorů. Na mezinárodní a unijní úrovni jsou zmíněny nejvýznamnější mezinárodní smlouvy, nařízení a směrnice EU. U oděvního průmyslu byla zmíněna i neformální ochrana prostřednictvím nezapsaného průmyslového vzoru v EU. V diplomové práci nejsou opomíjena ani autorská práva módního návrháře, definice autorského díla ve vztahu k módě, licence a zaměstnaneckého díla. V samostatné kapitole je vymezen souběh autorského práva a průmyslového vzoru ve vztahu k módnímu produktu. Další prostředek, který lze využít u právní ochrany módního průmyslu, jsou ochranné známky. V diplomové práci jsou blíže vymezeny jednotlivé druhy ochranných známek a práva vlastníka k ochranné známce. Vzhledem k novelizaci zákona o ochranných známkách byly v diplomové práci vymezeny nejvýznamnější změny, které budou mít dopad i na módní průmysl. Práce se také zabývá problematikou nekalosoutěžního jednání příznačného pro oděvní průmysl a vymezení nejčastějších skutkových podstat, které se v tomto odvětví mohou objevit.

Práce se nadále zmiňuje o situaci padělání zboží v České republice za rok 2018 a 2019. Dále jsou predestřeny možné prostředky k jeho eliminaci.

Klíčová slova: [design, průmyslový vzor, ochranná známka]

**Název diplomové práce v anglickém jazyce, abstrakt v anglickém jazyce
a 3 klíčová slova v anglickém jazyce**

Protection of Design and Trademark in the Fashion Industry

Abstract

The aim of this thesis is to introduce Fashion Law and its most frequent forms of legal intellectual property protection. The main focus is to analyse copyright law, the industrial design and trademark. Additionally the article analyses the possibility of legal regulation of unfair competitive practices in the fashion industry. In the author's view, there is the future possibility to use protection under patent law due to the use of innovative materials like nanofibers by the fashion industry.

The preface is dedicated to the origin of fashion law. Although this field is not so well-known in the Czech Republic, non-profit organization Ústav práva módního průmyslu educates the public through specialized campaigns. Furthermore, copyright work in fashion law and the criterion of informal protection with no need of registration is analysed. The chapter outlines licence and work made for hire. In the fashion industry, the industrial design is a very occurred topic. Priority is given to legal protection of the industrial design. Moreover international treaties, directives and regulations of the EU are mentioned. Fashion designers shall be provided with protection for designs that are new or original, also there exists the possibility of protection for Community design. This thesis is related to the issue of convergence between industrial designs and copyrighted works. Another form of legal protection used in the fashion industry is through trademark. It must have a distinctive character to be registered as trademark. The thesis describes in detail some categories of trademark and the rights the owners have. The chapter focuses also on the concept of the trademark with reputation. New amendment to the trademark law and its effect of Fashion Law is also mentioned.

Lastly the concern of counterfeit goods during the year of 2018 and 2019 with some penalties is explored.

Keywords: [copyright, industrial design, trademark]